JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1855. Woensdag 19 September. N°. 75.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... ƒ 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE, verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën is... ƒ —.60 duiten voor de *Vijf woorden*.
Bij eerste of meerdere herhaling » —.30 » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den raad van Nederlandsch-Indie gehoord:

Allen die deze zullen zien of hooren lezen Salut! *doet te weten:*

Dat Hij,

Daar den eigenaar van het land Tjiledoek, in de ommelanden van Batavia, tot wederopzeggens, hebbende toegestaan de oprigting van eenen bazaar op genoemd land, onder den naam van bazaar te Tjiledoek;

Gelet hebbende op de artikelen 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der Regering van Nederlandsch-Indië;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Op den bazaar te Tjiledoek van toepassing te verklaren het reglement voor den bazaar te Tjikarang (staatsblad 1854 no. 1).

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indië geplaatst en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Lastende en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Batavia, den 15 September 1855.

Bij afwezendheid van den Gouverneur-Generaal:

De Staatsraad in buitengewone dienst, Vice-President van den Raad van Nederlandsch Indie, belast met het dagelijksch beleid der zaken,

RULOFFS.

De Algemeene Secretaris,

A. PRINS.

[Staatsblad n°. 61.]

EXTRACTEN *uit het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BATAVIA, *den* 11*den September* 1855, (N°. 1.)

(*Staatsblad No.* 58.)

Gelezen, enz.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Ter aanvulling van het bepaalde bij art. 1 van het besluit van 23 September 1853 no. 7 (staatsblad no. 76), den directeur van financien de bevoegdheid te verleenen om, wanneer een verlofganger diligent is in de wederaanvaarding zijner betrekking en de verstreken duur van het verlof, *behoudens eenige dagen ter wederbereiking der standplaats benoodigd*, geneeskundig gestaafd wordt dringend noodzakelijk te zijn geweest, alsdan ook over de laatste maand van het verlof vol tractement te doen uitkeeren.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Staatsraad in buitengewone dienst, Vice-President van den Raad van Nederlandsch-Indie, bij afwezendheid van den Gouverneur Generaal, belast met het dagelijksch beleid der zaken.

De Algemeene Secretaris,

A. PRINS.

BATAVIA, den 14*den September* 1855. (n°. 2.)

(*Staatsblad No.* 60.)

Gelezen, enz.

De raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Voor de haven en stad van Makasser buiten werking te stellen het besluit van 1 Julij 1818 n°. 3 (staatsblad n°. 47,) houdende bepaling, dat geene oorlogsbehoeften bij publieke vendutie zullen mogen worden verkocht, anders als met speciale permissie van het gouvernement.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Staatsraad in buitengewone dienst, Vice-President van den Raad van Nederlandsch-Indie, bij afwezigheid van den Gouverneur-Generaal, belast met het dagelijksch beleid der zaken.

De Algemeene Secretaris,

A. PRINS.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien van 16 Mei 1855 la. A no. 1, is aan den bisschop van Colophon i. p. i. apostolischen vicaris en pastoor te Batavia, *P. M. Vrancken*, thans wegens ziekte met verlof in Nederland, eene verlenging van verlof verleend voor den tijd van 6 maanden.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot lid in het hoog-militair-geregtshof van Nederlandsch-Indië, de luitenant-kolonel der artillerie *N. H. W. S. Whitton.*

Tot stadsvroedmeesteres te Batavia, *C. Schmidt*, benoemd vroedmeesteres voor de Indische dienst.

Tot stads vroedmeesters te Samarang, *A. C. Jansen*, benoemd vroedmeesteres voor de Indische dienst.

Goedgekeurd

dat door den Directeur der Middelen en Domeinen

Is Benoemd:

Tot commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Sampang (Madura,) de commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Tjikandie (Pamakassan) *P. Groenewout.*

Schutterijen, enz.

Bij de Schutterijen te Samarang.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, de eerste luitenant *D. J. Bijleveld.*

Bevorderd:

Tot kapitein, de eerste luitenant *N. D. van Slijpe.*

Tot eerste luitenants, de gewezen tweede luitenant-auditeur bij de schutterij te Soerabaija mr. *A. J. Cornets de Groot* en de 2de luitenant *H. de Vogel.*

Benoemd:

Tot tweede luitenants de adjudant-onderofficier *A. Soesman* en de schutters *J. A. Schalig* en *C. van Lennep.*

Bij den Barissan te Sumanap.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, de kolonel-commandant pangeran Kesoemo Senaning Ngalogo.

Benoemd:

Tot commandant, de luitenant-kolonel bij dien barissan pangeran Kesoemo Sinerang Ing-Rono.

Advertentien.

De resident van Besoekie maakt bekend, dat op Maandag den 15den October aanstaande des voormiddags ten 10 ure, in den dalem van den regent van Besoekie, eene uitbesteding zal worden gehouden:

1e. Voor den afvoer van al de gouvernementskoffij, afkomstig van de oogstjaren 1856, 1857 en 1858, uit het binnenlandsche pakhuis te Waringen naar de hoofdplaats Besoekie, en

2e. Voor den afvoer van al de gouvernementskoffij, afkomstig van de oogstjaren 1856, 1857 en 1858, uit de binnenlandsche pakhuizen der onderafdeeling Bondowosso naar Panaroekan, en van den overvoer van zout, gedurende de evengemelde jaren, van Panaroekan naar de verkooppakhuizen te Bondowoso en Djelebook; zullende hieraan tevens verbonden zijn de afvoer van al de cochenille, afkomstig uit de drie meermelde oogstjaren, en den opvoer van gouvernementsgelden van Besoekie en Sitoebondo en van andere gouvernementsgoederen van Panaroekan naar Bondowoso.

Vendutien.

Op Donderdag 20 September à 6 en 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*,

Op Vrijdag 21 September tegen 6 en 4 pCt. vendusalaris, voor de pakhuizen van *Adam & Co.* door *Gebr. Roselje & Co.*

Op Zaturdag 22 September ten 9 ure, voor een woonhuis op Parapattan, weg naar Menteng.

Op Maandag 24 September ten huize van den heer *N. Lange*, op Rijswijk, door gebr. *Roselje & Co.*

Op Dingsdag 26 September voor een der toko's van wijlen den chinees *Lim Tjim*, op Djilaking in het chinesche kamp.

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in den navolgenden boedel:

Door de Agenten der Soerabayasche Boedelkamer te Kedirie: *Tan Giam* en *Yapsie.*

Vertrekkende Personen.

W. Becker.

Advertentiën.

Getrouwd:

JAMES BLANEY DAVIDSON

met

MARIA MOENS SAAYMANS.

MADIOEN, *den* 1 *September* 1855. (1743)

Eenige kennisgave.

Gehuwd:

M. A. ODENTHAL

en

T. E. L. VAN BLOEMEN WAANDERS.

Eenige en algemeene kennisgave.

SAMARANG, 6 *September* 1855. (1794)

Bevallen van een ZOON, *E. M. H. van de Velde, Ellinghuysen.*

BANJOEMAAS, 9 *September* 1855. (1773)

Bevallen van een ZOON, *L. H. P. Boon, de Sturler.*

BATAVIA, 15 *September* 1855. (1808)

Bevallen van eenen ZOON, *H. E. Pietermaat, Horst,*

BATAVIA, 17 *September* 1855. (1798)

Heden overleed in den ouderdom van 21 jaren onze geliefde Zuster *Angelique Justine.*

(1799) J. B. M. BOSHOUWER.
J. A. BOSHOUWER.

BATAVIA, 6 *September* 1855.

VENDUTIE

op Donderdag den 20 September 1855,

voor het Commissiehuis van *John Pryce & Co.*,

à 6 en 4 pCt. Vendu Salaris,

van eene partij beschadigde en onbeschadigde lijnwaden, hollandsch meel, 200 blikken engelsche zalm, 200 blikken kokking, een factuur engelsch aardewerk, eene partij juweelen en goudwerken, goud en zilvermoor, galon, enz., enz. (1776)

Op de Vendutie

van Donderdag den 20 September 1855,

zullen alsnog worden verkocht:

14 kisten ongebleekt katoen.
100 pas aangebragte hammen, en
eene partij dahlia bollen.

(1800) JOHN PRYCE & Co.

MISLEID DOCH GERED. (*vervolg en slot.*)

Florence verbleekte, doch bewaarde hare vastberadenheid. »Het beteekent thans weinig of ik u liefde dan haat toedraag," sprak zij; »voortaan zijn wij elkander voor immer vreemd! Zoo gij hier gekomen zijt met de hoop om mij van mijn vader los te scheuren, ga dan heen eer hij uwe komst verneemt; een langer verblijf kon u noodlottig zijn.»

Jameson wierp zich aan hare voeten en poogde met zijne meesterlijke welsprekendheid het schoone meisje beurtelings te vleijen, over te halen, ja te verschrikken; maar niets kon hij haar ontlokken dan bittere tranen; al wat hij te weeg bragt was eene hernieuwing van de zielesmart, die hare vurige gebeden te naauwernood verwonnen hadden.

»Dus wilt gij niet meêgaan? Gij verstoot mij voor eeuwig?» was zijn heftige uitroep, terwijl hij met een dreigend gebaar opstond en haar met een blik aanzag, welks vlammende gloed haar van ontzetting zamen deed krimpen.

»Ik kan, ik wil niet meêgaan!» antwoordde zij op gesmoorden toon. »Gij hebt mij reeds leeren ondervinden welk een pijnlijke angel de wroeging is. Laat mij met vrede, zoo gij mij den dood niet wilt aandoen.»

»Is dit uw laatste woord?» riep hij, terwijl zijne oogen stralen schoten van woede.

»Ik kan geen ander antwoord geven!» volhardde *Florence.*

»Vaarwel dan! De vloek van mijn ondergang kome op uw hoofd neder!» riep hij met de hoogste verbittering, drukte hare hand met felle inspanning, sprong het venster weder uit en liet zich langs den appelboom naar beneden glijden.

De verzoeker was verdwenen. *Florence* bleef echter met een duizelend hoofd en een kloppend hart. Zijne laatste woorden waren als met gloeijende letteren in haar boezem gedrukt. Zoo hare weigering om zijn lot te deelen hem eens in zijne boosheid stijfde? Zoo het eens mogelijk bevonden ware, dat zij, door zijn lot tot het hare te maken, hem tot een eervol en regtvaardig leven hadde terug gebragt? Deze gedachten pijnden haar diep en lieten geen tijd tot kalm nadenken, anders zou zij doorzien hebben, dat geen menschelijke invloed een boos hart tot inkeer kan brengen. Eene feil kan uitgewischt worden, vele feilen kunnen een gevolg zijn, van de hitte der hartstogten of van de roekeloosheid der jeugd; doch aangeboren huichelarij, list en valschheid! — welk vrouwelijk gemoed stelde ooit hare liefde als een dam tegen deze ondeugden, zonder verbrijzeld te worden in hare pogingen tot redding?

Doch *Florence* was in geen toestand om te redeneren. Hare ziel was verschrikt door den vloek, dien hij haar naar het hoofd had geslingerd. Half verbijsterd door deze nieuwe foltering snelde zij hare kamer uit en het strand op, waar zij de boot met *Jameson* halverwege op den terugtog naar het schip zag. Zonder op den koelen dauw of op hare dunne kleeding te letten, zonder zich te bekommeren om den frisschen morgenwind, die hare lokken heen en weder deed fladderen, ijlde zij voort en bereikte de verst uitstekende landpunt, van waar zij een onbeperkt gezigt over den oceaan had. Met een wilden blik staarde zij naar het schip, dat omwendde en regt koers zette naar de volle zee. Zoo lang er nog een stip van het vaartuig te zien was, bleef *Florence* als aan die plek vastgenageld staan. Eindelijk, toen het zich aan den horizon verloor, keerde zij langzaam terug en kwam zoo afgemat t'huis, alsof zij eene vermoeijende pelgrimaadje had afgelegd. Dagen en weken verliepen eer zij weder een voet buiten de deur kon zetten.

Er gingen vele jaren voorbij, maar van het uitgezeilde schip werd nooit iets meer vernomen. Hoe of waar het verging kan geen sterveling zeggen. De laatste maal dat iemand het zag, was toen *Florence* het aan de kust stond na te staren, met het innerlijk bewustzijn dat zij naar behooren handelde, maar toch vervuld met de bitterste smart toen zij het zag uitzeilen naar dat gebied, van waar geen zwerver ooit terug is gekomen.

Bij vervolg van tijd kwam *Florence*, nu schoone

VENDUTIE

tegen 6 en 4 perCent Vendusalaris,

op Vrijdag den 21 September 1855,

voor de Pakhuizen van **Adam & Co.**,

door *Gebr. Roselje & Co.*,

van 257 kjandjongs min of meer vochtige Java Suiker, No. 10/12, Engelsche Beschuit in blik, dito Jagtgeweren en Buksen in kistjes, dito Zadels compleet, eenige superieure Tafel- en Dessert Serviezen, een lithographische Pers met Steenen, een Mechanieke doos met zingende Vogel, een nieuwe, voor dit klimaat vervaardigde Piano, 100 picols geassorteerd Engelsch IJzer, 83 Fornuis staven. Eene belangrijke partij restanten Lijnwaden, bestaande uit Sarongs, Doeken, Ginghams, Mousseline, gekleurde Drills, Piqué, Chitzen, Shirtings, Garen, enz. enz.

Een en ander zonder reserve, (1785)

VENDUTIE

op Maandag den 24 September 1855,

ten huize van den heer N. Lange, op Rijswijk, uit hoofde van vertrek, door *Gebr. Roselje & Co.*,

van divers meubilair, spiegels, schilderijen, lampen, serviezen, fraai kristal- en glaswerk, divers zilverwerk, waaronder een theeservies met bladvedre ijzeren brandwaarborgkast, martevanen, fraaije vogels, bloemen in potten, enz. Voorts goed gedresseerde hardloopende wagenpaarden, rijtuigen, wagentuigen, enz. enz.

(1805)

VENDUTIE

op Dingsdag den 25 September,

voor een der Toko's van wijlen den chinees *Lim Tjim* op Djelakeng in het Chinesche kamp alhier, van diverse tot deszelfs nalatenschap behoorende Negotiegoederen, waaronder eene aanzienlijke partij Gom Benzoin.

(1801)

Vendutie

op Maandag den 1 October 1855,

ten huize van den Heer *D. Schuurman*, op Parapattan, door *Gebr. Roselje & Co.*, van:

een zeer fraaijen en netten inboedel, bestaande uit solide en kenrig bewerkte massief mahonyhouten meubelen, als: een ameublement, bekleed met rood velours d'Utrecht, diverse canapé's, fauteuils, stoelen, consoles met marmeren bladen, linnen- en garderobe kasten, étagères, bonheur du jour, toilet duchesse, ronde, ovale en speeltafels, buffet, pendules, spiegels, schilderijen, waaronder eenige in olieverw, van beroemde meesters, een voor dit climaat vervaardigde uitmuntend toongevende piano, een prachtig gedecoreerd porcelein tafelservies, divers zilver-, pleet-, cristal- en glaswerk, koperen vertinde keukengereedschappen en gebakvormen.

Voorts goed gedresseerde en hardloopende wagenpaarden (waaronder Batta's), diverse rijtuigen, twee nette en solide kinderwagens, martevanen, een drijvend bad, met ankers en kettingen, eene fraaije collectie bloemen in potten, enz. enz.

Op Zondag den 30 September zullen de goederen voor ieder te bezigtigen zijn. (1806)

IJzeren
BRANDWAARBORGKASTEN

van verschillende dimensien, bij

(1807) GEBR. ROSELJE & Co.

Een echte New-Foundlandsche Hond.

Te bevragen bij

(1808) KESSLER & Co.

Bij de ondergeteekenden is in het groot en en détail verkrijgbaar:

DE LADING VAN HET FRANSCHE SCHIP „COQUIMBO"

bestaande in de ondervolgende Bordeaux en Parijsche Goederen, als:

150 Oxhoofden Bordeaux Wijn, St. Julien Médoc van 1851.
250 Kisten, à 4 dozijn Wijn; Pauillac Médoc.
250 » » 4 » » Margaux Médoc.
250 » » 4 » » St. Julien Médoc.
100 Kistjes, » 1 » fijne Wijn, Haut Brion.
100 » » 1 » » » Léoville.
100 » » 1 » » » Château Margaux.
100 » » 1 » » » Château Latour.
100 » » 1 » » » Château la Rose.
75 » » 1 » Bourgogne Chambertin.
25 » » 1 » Volnay.
25 » » 1 » Pamard.
50 » » 1 » Ermitage.
25 » » 1 » Grand Vin Baron de Fayol.
100 » » 1 » Champagne Mousseux.
50 » » 1 » » Sec.
50 » » 1 » » Sellery.
50 » » 1 » » Sellery Mousseux.
125 » » 1 » Muscat Frontignac.
50 » » 1 » Haut Sauterne, première qualité.
125 » » 1 » Rozijn Wijn Azijn.
100 » » 1 » Salade Olie.
300 Mandjes, » 1 » Fransch Bier.

300 Kistjes, à 1 dozijn Leuvensch Bier.
50 » » 1 » geassorteerde Siropen.
50 Kisten Likeuren.
25 » Absinthe Suisse.
15 Kistjes, à 1 dozijn, Marasquino.
150 dozijn Vruchten op Water.
220 » » op Brandewijn.
240 » geassorteerde Zuren.
150 » Geleiën en Marmelades.
300 Kistjes Macaroni en Vermicelli.
20 Potten Amandelen en Hazelnooten.
24 Kisten Smirna Rozijn.
20 » Prunes d'Ente.
500 Flesschen Moutarde de Maille et Diaphane.
4/4 & 2/2 Pijpen Port Wijn.
50 Oxhoofden Old Cognac.
300 Kistjes, à 1 dozijn, Vieux Cognac.
125 » » 1 » Old Champagne Cognac.
30 Vaten Fransch Banket Meel, à 200 ℔.
50,000 Kurken proppen.
10,000 Capsules voor Wijn-, Cognac- en Bierflesschen.
15,000 ledige Bordeaux Flesschen,
25 Kisten diverse Conserves alimentares.

Benevens.

200 dozijn Eau de Lavende, triple destillation première qualité.
4 Pianino's, voor het climaat vervaardigd, van den hier algemeen gunstig bekenden Fabrikant *Berdar*, te Brussel.
4 Kisten diverse Boekwerken: nieuwe Romans, enz., enz.
5 » Fransche Wagen- en Bendie Tuigen, expresselijk voor dit land vervaardigd.
10 Kisten Zadelwerk, waaronder vorm Hussardes met Zijden Fluweel, gestikt, compleet, en zeer geschikt voor Inlandsche Hoofden.
8 Kisten Schrijf- en Bureaubehoeften.
5 » Luxe Post-, Mediaan- en Velijn Papier.
17 » Orgels, in Mahonie- en Palissanderhouten Kasten, waaronder met figuren, trompetten, en compleete dansmuzijk.
5 Kisten Tapijten en Alcatives, te Doornik vervaardigd.
1 Kist, Hertevellen en Maroquin Leder.
120 Kisten en Vaten Fransch Porcelein, als:
Tafel Serviezen, effen Wit, voor 12, 18, 24, 36 en 48 personen.
Idem, idem, met Gouden Streep, voor 12, 18, 24 en 36 »
Effen en gedecoreerde Thee-, Déjeuné- en Desert Serviezen.
» » » Tête-à-Têtes.
» » » Waschstellen compleet.
2 Kisten Porceleinen Vazen, Flacons, Mandjes, Present-Koppen en Schoteltjes, Inktkokers, en eene menigte Étagère voorwerpen, rijk gedecoreerd.
10 Kisten Cristalwerk, stellen Drinkglazen, Désert Serviezen, Karaffen, Kaasdeksels, Botervlootjes, Compottes, Romkommen, etc., divers Glas- en Cristalwerk voor Geschenken, enz.
1 rijk Verguld Tafel-Ornament, ter waarde van 3000 frcs.
1 Kist Pendulen en Consoles-Ornamenten, geheel nieuwe genre.

2 Kisten Borstelwerk, Parfumeriën, enz., enz.
2 Kisten Byouteriën waaronder Parures, geheel naar den laatsten smaak, Vest- en Halskettingen, etc.
10 Kisten van het beste en met zeer veel zorg bewerkt electro Pleet, als:
Thee Serviezen, stijl renaisance.
Boulloires met Komfoor.
Thee- en Presenteerbladen van 12 tot 36 duim.
Banket Trommeltjes op Blad.
Likeurzetjes met 2, 3 en 4 Flesschen.
Olie- en Azijnzetjes en Saucezetjes.
Zuurzetjes van 2, 3 en 4 Cristallen Flesschen.
Kandelabres en Blakers met Stolp.
Stellen van 4 Groentenschotels met warmer, en de sel à double usage.
Brood- en Soezemanden, Bonbonières, enz.
Kantoor-Inktkokers met Sonnettes en Timbre Sonette.
Botervlootjes, Suikerschalen, Flesschenbakjes, Kin ken, Stellen Lepels en Vorken, en diverse kleinigheden, grootendeels geciseleerd, en met Zilver ornamenten.
30 Vaten en 12 kisten Engelsche Lampen, als: Tafel-, Hang-, Muur-, Kantoor-, Biljard-, Moderateur- en Solair Lampen, met alle toebehooren.
82 Spiegels met rijk Vergulde Lijsten, van verschillende dimensiën, allen voorzien van Supports.
265 Schilderijen, meest groote en beroemde Stukken voor Salons, Boudoirs en Gaanderijen waaronder:
12 Gravures Panorama de l'Alma, Sebastopol en Inkermann.
24 Gravures sur toile Panorama de Sebastopol, l'Alma et d'Inkermann, Crimée à vol d'Oiseau.
12 Vues du Palais d'Industrie, etc., etc.

Alsmede:

DE LADING VAN HET FRANSCHE SCHIP „MICHEL MONTAIGNE,"

bestaande in:

24 Oxhoofden Bordeaux Wijn, Premières cotes superieure kwaliteit.
1250 Kisten, à 48 Flesschen, van den hier sedert jaren gunstig bekenden St. Julien Médoc, C. C.
160 Kisten, à 48 Flesschen Margaux Médoc C. C.
1000 Dozijn Cognac, echte John Alberty, C. C.
200 Manden Fransch Bier van Fischer & Leppert.
200 » » » » S. Laburthé, te Bordeaux.
200 Dozijn Salade Olie.
25 » Muscaat Frontignac.

50 dozijn geassorteerde Siropen.
50 » Vruchten op Water.
50 » » op Brandewijn.
7 Kisten Fransche Conserves in Blik.
20 » à 6 dozijn, Eau de Lavende Ambrée.
300,000 Kurken.
48 Kisten Porceleinwerk.
16 » Parapluis, en
4 Biljard-Tafels compleet.

BATAVIA, *September* 1855.

(1471) VAUPEL & Co.

Een jong mensch van fatsoenlijke Familie, Hollander van geboorte, verscheidene jaren aldaar bij den landbouw geweest zijnde, de kennis der vier levende talen bezittende en voldoende getuigschriften van goed gedrag kunnende overleggen, zoekt eene betrekking.

Hierop reflecterenden adresseren zich onder letter N, ten kantore der heeren *Gumprich & Strauss* te Batavia. (1791)

La soussignée à l'honneur de prévenir les Dames, qu'elle se charge de la **Confection des Robes en tous genres, Mantelets, Coiffures, Corsets, Lingeries et tout ce qui concerne les modes.**

(1790) F. BOURRET,

à Noordwyk.

den ooit weêr onder de menschen; eene meer verheven uitdrukking adelde hare schoonheid, zonder die te verminderen, en aan hare bekoorlijkheden paarde zij die van een lijdzamen en zachtaardigen geest. Is zij immer in den echt getreden? Neen. Menig schrander hoofd en edel hart legde zijne hulde aan hare voeten, doch de zwaar beproefde leefde alleen voor haar vader, den goeden ouden man, die de volle liefde van zijn kind terugwon door eene teederheid, gelijk hij nooit bewezen had aan hare vlekkelooze jeugd.

Hoe de schat gedijde.

De oude Schwarzwalder-klok achter den kagchel sloeg zeven. Zacht kletterde de regen tegen het venster en bij wijlen verhief zich eene gierende windvlaag. In het groote ledikant lag de oude *Werner* te slapen naar het scheen, doch te sterven, zoo als de jongere zoon *Tobias* zeer wel wist, die aan het voeteinde en met de handen op den Bijbel gevouwen, de minste bewegingen van den zieke bespiedde. Op eene bank zat de oudste zoon *Veit*, met gekruiste armen, dof voor zich uit te staren, zonder zich veel om zijn stervenden vader te bekommeren.

Bij de natrilling der klokslagen scheen er in *Veit* leven te komen, want hij rigtte zich op en zag zijn broeder vragend aan, die er echter geen acht op sloeg, want al zijne aandacht was op den ouden man gevestigd. »Hoort ge 't, *Tobias*? Daar sloeg het zeven,« zei *Veit* fluisterend. — »Stil!« antwoordde de aangesprokene: »hij ligt te slapen.« — »Dan ga ik,« hernam de andere; »bij den kastelein in den Ruiter wordt dezen avond een vet varken verloot; ik heb ook een lot genomen en wil er dus bij zijn.« — »Ga toch niet naar de herberg!« zei de jongere zacht, doch op stelligen toon. — »Zoudt gij 't mij willen beletten?« vroeg *Veit* barsch, streek driftig zijn dik zwart hair op en nam zijn buis van den spijker. — »Och, ga toch niet!« vervolgde *Tobias* luider: »Vader ligt te sterven!« — »Daarmeê hebt ge mij reeds den ganschen dag in deze bedompte kamer gehouden. De ouwe is taai en kan het nog wel zoo lang rekken; daarbij, de jeugd heeft hare regten.« Onder die hardvochtige woorden trok *Veit* zijn buis aan en had de deurknop reeds in de hand, toen eene holle stem hem bij zijn naam riep. Verschrikt bleef hij stilstaan en eene rilling liep over zijne leden toen dezelfde stem sprak: »Ik zal het niet lang meer rekken. Het is uit! Blijf hier en luister toe!« *Tobias* greep de klamme hand zijns vaders en heete tranen stroomden over de bruine wangen van den krachtigen jongman.

»*Tobias*, gij zijt een goed zoon en daar dank ik u voor,« hervatte de stervende. »Gij hebt nooit gemord over uw harden arbeid voor een zwart stuk brood, of over uws vaders zwakheden. God loone het u, wanneer gij eenmaal zijt waar ik nu ben! — Kom hier, *Veit*, geef mij uwe hand en luister, opdat er na mijn verscheiden geene tweedragt zij tusschen u beiden. Gij haakt naar geld, *Veit*! Dat is niet goed. Een boer moet den arbeid, zijn vee en zijne akkers lief hebben, maar het geld brengt hem onheil, geloof mij vrij. Met veel geld zonder werk zijt gij arm, want het geld kunt gij dan niet vasthouden; het loopt als van zelf door de vingers, maar werk blijft en voedt, en meer moet een boer niet verlangen.« — »Gij hebt toch meer gehad,« viel *Veit* bedeesd in. — »Ik heb meer gehad,« sprak de oude met eene sidderende stem; »maar dewijl ik het zonder werk verkregen had, gedijde het mij niet tot zegen. Vroeger ging het met ons bedrijf tamelijkjes; mijne *Christine* stak de handen uit de mouw, ik werkte van den morgen tot den avond en wij hadden zorg en moeite, doch onderhouds genoeg om den goeden God dankbaar te zijn. Nu nam ik op zekeren dag den ouden appelboom weg, — dien gij als kinderen wel voor de deur hebt zien staan, — want hij droeg geene vruchten meer en benam ons het

Théâtre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. BOTIER.

Vendredi, 21 Septembre 1855.

4me représentation du 6me mois de l'Abonnement.

Une première représentation de

LA MARQUISE.

Opéra Comique en 1 Actes. Musique de Mr. *Adam*.

PAS DE FUMÉE SANS FEU.

Vaudeville nouveau en 1 Acte.

Les Innocents.

Ballet-pantomime en 1 Acte.

Le spectacle commencera à SEPT HEURES PRÉCISES.

(1797)

TE KOOP Fijne Engelsch Aardenwerk Tafel- en Dessert Servicen voor 12 personen, bij

(1777) A. VAN OMMEREN & Co.

Manilla Sigaren No. 3,

Havanah en gewoon fatsoen, van de maanden Mei en Junij 1854, bij

(1778) A. VAN OMMEREN & Co.

LEES HIER!

Een frasi met goud geborduurd Chineesch Mandarijn Zadel, bij

(1779) A. VAN OMMEREN & Co.

Dépôt van geraffineerde Suiker

bij VAUPEL & Co.

De ondergeteekenden hebben de eer het Publiek te verwittigen, dat bij hen verkrijgbaar is de Suiker uit de raffinaderij van den heer *H. Mac Gillavry*, nabij Soerabaya; aangezien de bewerking op eene groote schaal geschiedt, is dezelve tegen *f* 8,— contant per mandjes van ¼ picol, No. 1, te verkrijgen; de ten dezen gevolgde nieuwe wijze van bewerking verdient, als meer zoetdeelen inhoudende, verre de voorkeur boven de gewoonlijk gevolgde.

(1756) VAUPEL & Co.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een zeer aanbevelenswaardig middel ter genezing van zeere of open beenen, alsmede bij een algemeen verval van krachten. Mejufvrouw Gibbon te New-castle-on-Tyne, in de Bayley-straat No. 31 aldaar, was sedert geruimen tijd lijdende geweest aan zweren aan de beenen, welke van eene zoo kwaadaardige natuur waren, dat het haar onmogelijk was om te gaan, zoodat hare gezondheid daardoor ondermijnd werd. Zij beproefde eene groote menigte geneesmiddelen, doch alles te vergeefs. Op aanraden van anderen welke reeds door de zalf en pillen van Holloway waren genezen, begon zij die te gebruiken, ten gevolge waarvan hare beenen spoedig herstelden en zij hare vroegere kracht en gezondheid herkreeg.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à . . . . *f* 1,— , *f* 2,— en *f* 5,—
Potjes Zalf à . . . . - 1,— , - 2,— » - 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen bij *Kruthoffer & Soesman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1616)

S. B. VAN KLEEFF & Co.,

Passer Pisang.

Ontvangen:

100 Kazen.
150 puike Hammen.

tot Lage prijzen. (1787)

La Soussignée a reçue

des garnitures de coussins, boutons pour garnitures de robes, laine à broder, velour violet.

(1772) M. JANET.

TE KOOP Twee Hand-Brandspuiten.

Te bevragen bij

(1767) HAAGER & SCHUURMAN.

TE KOOP Te Meester Cornelis, op aannemelijke voorwaarden, een goed en gemakkelijk aan den grooten Postweg gelegen Huis, met 4 kamers, binnen pendoppo, steenen bijgebouwen, logeerkamer, stalling voor 6 paarden, enz.

Nadere inlichtingen te bekomen bij

(1788) H. M. VAN DORP.

TE HUUR Een Huis op Cramat voor Honderd Recepissen 's maands.

(1804)

TE HUUR Twee Huizen, op den weg naar Bazaar Baroe. Adres

(1798) C. NOORDHOORN, qq.

TE HUUR Om met 1º. October te aanvaarden, een Huis in de Secretarielaan.

Te bevragen bij

(1763) BOSHOUWER.

Gestoffeerde Kamers

met of zonder Kost.

(1464) E. S. DORT.

Tagal.

Metalen Leijen,

te bekomen bij

(1809) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

128ste Frankforter Loterij.

VERDEELING DER PRIJZEN.

1ste KLASSE. Trekking 6, 7 en 8 Junij 1855.

1 Prijs van		fl.	10000
1	»	»	3000
1	»	»	2000
1	»	»	1000
3 tot 400		»	1200
6 » 200		»	1200
12 » 100		»	1200
55 » 40		»	2200
80 » 20		»	1600
100 » 10		»	1000
2340 » 6		»	14040
2600 prijzen		fl.	38440
2600 vrije loten		»	52000
		fl.	90,440

2de KLASSE. Trekking 4 en 5 Julij 1855.

1 Prijs van		fl.	12000
1	»	»	3000
1	»	»	2000
1	»	»	1000
2 tot 400		»	800
5 » 200		»	1000
9 » 100		»	900
30 » 40		»	1200
40 » 20		»	800
60 » 15		»	900
1150 » 8		»	9200
1300 prijzen		fl.	32800
1300 vrije loten		»	57200
		fl.	90,000

3de KLASSE. Trekking 25 Julij 1855.

1 Prijs van		fl.	15000
1	»	»	3000
1	»	»	2000
1	»	»	1000
3 tot 400		»	1200
6 » 200		»	1200
12 » 100		»	1200
20 » 40		»	800
30 » 30		»	900
50 » 20		»	1000
1075 » 12		»	12900
1200 prijzen		fl.	40200
1200 vrije loten		fl.	79200
		fl.	119,400

4de KLASSE. Trekking 15 Augustus 1855.

1 Prijs van		fl.	20000
1	»	»	4000
1	»	»	2000
1	»	»	1000
3 tot 400		»	1200
6 » 200		»	1200
15 » 100		»	1500
24 » 40		»	960
48 » 30		»	1440
50 » 25		»	1250
1050 » 15		»	15750
1200 prijzen		fl.	50300
1200 vrije loten		»	117000
		fl.	148,700

5de KLASSE. Trekking 5 en 6 Sept. 1855.

1 Prijs van		fl.	25000
1	»	»	6000
1	»	»	3000
1	»	»	2000
2 tot 1000		»	2000
4 » 400		»	1600
10 » 200		»	2000
25 » 100		»	2500
40 » 40		»	1600
60 » 30		»	1800
1155 » 20		»	23100
1300 prijzen		fl.	70600
1300 vrije loten		»	117000
		fl.	187,600

6de KLASSE. Trekking te beginnen 3 Oct., eindigt 24 Oct. 1855

Als het geluk 't wil kan men een prijs krijgen van

fl. 200000

Whichever of these 12 prizes is last-drawn, is entitled to the premium of fl. 100,000.

Een Premie van	fl.	100000
1 Prijs van	»	100000
1 » »	»	50000
1 » »	»	20000
1 » »	»	15000
1 » »	»	12000
1 » »	»	10000
2 » 5000	»	10000
4 » 4000	»	16000
8 » 2000	»	16000
100 » 1000	»	100000
100 » 300	»	30000
5780 » 100	»	578000
6000 prijzen en 1 premie	fl.	1,057000
1 pr. voor het 10e getr. laatste lot	»	100
1 » » » 9 » » »	»	120
1 » » » 8 » » »	»	160
1 » » » 7 » » »	»	200
1 » » » 6 » » »	»	250
1 » » » 5 » » »	»	350
1 » » » 4 » » »	»	600
1 » » » 3 » » »	»	1000
1 » » » 2 » » »	»	2000
1 » » » laatst getrokken lot	»	3000
6000 prijzen en 11 premien.	fl.	1,064780
12400 vrije loten	»	127530
Totaal	fl.	1,192310

OPGAAF DER PRIJZEN, PREMIEN EN VRIJE LOTEN.

1ste Klasse, bedragende	Florins 90.440	of	£ 7,536	13s.	4d.
2de » »	» 90,000	»	7,500	—	—
3de » »	» 119,400	»	9,950	—	—
4de » »	» 148,700	»	12,391	13s.	4d.
5de » »	» 187,600	»	15,633	6s.	8d.
6de » »	» 1,921,310	»	99,359	3s.	4d.
Totaal Florins.	1,828,450	»	£ 152,370	16s.	8d.

Prijs van een geheel lot *f* 120,— / » » vijf dito - 540,— / » » tien dito - 960,— } voor alle klassen.

Prijs van een half lot *f* 60,— / » » tien dito - 540,— / » » een quart lot - 30,— } voor alle klassen.

Na aankomst der mail van Mei wederom voorhanden bij den boekhandelaar H. M. VAN DORP, te Batavia.

Londen, 4 April 1855. (1261) J. A. SCHWARZSCHILD SONS.

[illegible] in [illegible] en onder den wortel vond ik een pot met dukaten en andere goudstukken, die mijn grootvader daar zeker gedurende den zevenjarigen oorlog begraven heeft; want de hofstede is sedert bijna honderd jaren in onze familie. Ik vergrootte nu mijne woning en hield de vondst geheim. Het werk ging echter niet meer van harte, want ik dacht: Waarom [illegible] u in 't zweet werken, gij zijt immers rijk? [illegible] meer gedijen; wat ik ondernam mislukte en [illegible] behaagde mij meer. Zoo kwam mijn gemoed allengs [illegible] bitterheid, waarvan gij beiden de uitwerkselen [illegible] ondervonden, maar mijne lieve vrouw het meest. [illegible] mij trouw bij totdat zij heen ging en toen waren hare laatste woorden: »Vader, waren wij maar arm gebleven!» Daarop volgden misgewassen, dure tijden en oorlog; de hofstede is bezwaard; het land verwaarloosd en van den schat in niets overgebleven dan het gouden geld, dat de pot inhield.» Bij deze woorden ontknoopte de oude man een zakje, dat hij aan eene koord op zijn bloote lijf droeg en haalde er met zijne sidderende hand een pakje geel-geworden papier uit: »Dit heb ik steeds als een heiligdom bewaard tot de laatste ure, opdat uw erfdeel niet gansch te niet zou gaan; want zoodra ik de oogen gesloten zal hebben, komt de kastelein uit den Ruiter u van de hofstede jagen; geen steen is meer ons eigendom. Hier hebt gij den noodpenning, dien ik onder het grootste gebrek angstvallig bewaard heb: twintig oude Kremnitzer ducaten. Deelt ze voor mijne oogen.» Hij legde het pakje in de hand van *Tobias*, die het werktuigelijk aannam. »Op staanden voet, *Tobias*. Ik wil zelf zien, dat het weinige, 't geen ik voor u beiden gered heb, Christelijk en naar regt gedeeld worde.»

Tobias deed gelijk hem bevolen werd, nam onderdanig zijne tien ducaten en gaf de andere aan den stervende terug. Deze tastte rond totdat het hem gelukte *Veit*'s arm te grijpen, drukte toen met zijne laatste krachten het geld in diens bevende hand en stamelde: »Dit is alles wat de rijke boer, die een schat gevonden heeft, u kan nalaten; het is zijne laatste bezitting. Spaar het, gelijk hij het spaarde; gebruik het alleen voor het hoog-noodige, en streef niet naar geld, want de rijkdom van den boer is arbeid. Amen!» Hierna vouwde de oude zijne handen, *Tobias* bad luid en *Veit* hield zijne handen voor zijn gezigt om den doodstrijd zijns vaders niet te zien. Toen het eindelijk acht sloeg en *Tobias* uitriep: »Hij heeft het geleden!» liet *Veit* haastig het geld in zijn zak glijden en vloog het huis uit.

Met zachte hand sloot *Tobias* de oogen van den grijsaard en weende bitterlijk. Zonder dat hij het bemerkte gluurde van buiten een meisjeskopje door het venster naar binnen en wendde het oog niet af van den liefhebbenden zoon. *Veit* ijlde haar voor zonder haar op te merken, zonder te zien dat zij de handen vouwde, zonder te hooren dat zij bad: »Goede God, zegen den braven *Tobias* en leid *Veit* niet in verzoeking.» Na dit schietgebedje keerde zij vlug naar den Ruiter terug en sloop onbemerkt naar hare kamer.

De oude man was begraven en de wilde smart, die *Veit* in de eerste dagen aan den dag gelegd had, verdween, zoodra dat doorgezonnen geld bij driftige gestellen; *Tobias* daarentegen treurde in stilte en klaagde zijn leed aan niemand. De kastelein uit den Ruiter had inderdaad de geheele hofstede in beslag laten nemen en zij werd hem ook toegewezen, met uitzondering van een half vervallen hutje achter de boerderij met een stukje weiland, naauwelijks twintig ellen in 't vierkant, en een akkertje, geen dertig voet groot. Dit was het erfdeel der zonen van den rijken boer, die een schat gevonden had.

(*Wordt vervolgd.*)

128ste FRANKFORTER LOTERIJ.

Halve en Kwart Loten in deze Loterij à *f* 60 en *f* 30 te bekomen bij

(1629) H. M. VAN DORP, te Batavia.

N.B. Heele Loten zijn niet te bekomen.

128ste Frankforter Loterij.

Eerste klasse uitgekomen met kleine prijzen de nommers 17384, 17968, 14581, 24850, 21826.

Tweede klasse de nommers 17332, 556, 22579, 3656, 12456, 4669, 23988, 23982, 14475, 6690, 23861.

(1659) A. SCHWARZSCHILD & Co.

LONDON. 1855.

Dictionnaires.

I. **Dictionnaire** des Arts et Manufactures, de l'Agriculture, des Mines, etc. Encyclopedie Technologique, Description des procedes de l'industrie Française et étrangère, 1853, relié en 4 gros volumes *f* 60.

II. **Bouillet**, Dictionnaire universel d'Histoire et de Géographie, Nouv. édition, 1855, relié *f* 30.

III. **Bouillet**, Dictionnaire universel des Sciences, des Lettres et des Arts, 1854 *f* 25.

Se vendent chez

(1802) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Boekhandel: VAN HAREN NOMAN & KOLFF,
te Batavia en Samarang.

Dezer dagen is over Java en Buitenbezittingen **gratis** verzonden een

NIEUWE PRIJS-CATALOGUS

van

BOEKWERKEN, KAARTEN, ATLASSEN, PRENTGESCHENKEN en SCHOOLBEHOEFTEN,

in bovengenoemden Handel verkrijgbaar.

Deze Catalogus is meerendeels alphabetisch gesteld en bevat het nieuwste in Litteratuur en wetenschap uitgekomen.

Diegenen welke onwillekeurig in deze zending niet gedeeld hebben, kunnen den Catalogus op aanvrage franco ontvangen.

NB. Wegens het aanmerkelijk verminderde Porttarief geschieden voortaan onze verzendingen van enkele Boekwerken over *Java* franco per post met eene verhooging van slechts *vijf duiten* per vel druks. (1705)

Nog eenige exemplaren van:

Bijdragen tot de kennis der
Bouwkunde in Nederlandsch-Indië,
met 26 ophelderende platen, door
H. DE BRUIJN,
Hoofd-Ingenieur der Waterstaat, te Soerabaya.
Prijs *f* 12. Franco per post *f* 14.

Te bekomen bij

(1775) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Is het waar of niet?

Nieuw Plaatwerk van *Alexander V. H.*, ontvangen bij

(1774) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Het Vertrek der Stoomboot **LANGAN LAMONGAN**, gezagvoerder *Prins*, is bepaald als volgt:

Van **Batavia** naar **Samarang** op den 10, 20 en 30 van iedere maand, en

Van **Samarang** naar **Batavia** op den 5, 15 en 25 van iedere maand.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore van

MACLAINE, WATSON & Co., alhier
en te Samarang bij

(1669) McNEILL & Co.

Le Navire Français **Michel Montaigne**, capitaine *J. Gâchet*, ayant une belle dimette parfaitement, disposée pour les passages, partira pour Bordeaux à la fin du mois d'Octobre.

S'adresser pour le passages aux Agents

(1795) BüSING, SCHRöDER & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het extra snelzeilend barkschip **Alcyone**, Gezagv. *H. C. Haacke*.

Adres bij de Agenten

(1796) BüSING, SCHRöDER & Co.

Passage naar *Nederland*.

In het begin van November, zal direct van hier vertrekken, het snelzeilend Nederl. schip *Maria Elise*, kapt. *M. van der Putte*. Deze bodem is bijzonder goed voor passagiers ingerigt en voert eenen geëxamineerden doctor. Eene melkgevende Hollandsche koe, is mede ten gerieve der passagiers aan boord.

Nadere informatiën te bekomen bij

E. MOORMANN & Co. *alhier*.
(1810) J. KNAGGE & Co. te *Samarang*.
P. KERVEL & Co. te *Soerabaya*.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het snelzeilend schip *Zwerver*, kapitein *D. A. Koekelis*, uitmuntend ingerigt, en voorzien van eenen geëxamineerden doctor, zullende medio October van hier zeilen.

Adres bij den Gezagvoerder te Cheribon en alhier bij

(1793) G. SUERMONDT & Co.

Voor Passagiers naar Nederland.

Tegen het einde dezer maand zal direct van hier naar Rotterdam vertrekken, het snelzeilend schip **van Bosse**, kapitein *W. van der Hoeven*.

Te bevragen bij den Gezagvoerder of bij

de Agenten,

(1760) G. SUERMONDT & Co.

Naar *Nederland*

met het snelzeilend Nederlandsch schip **Agneta**, kapitein *N. W. Crap Hellingman*, dagelijks terug verwacht wordende van de kust is nog gelegenheid tot den overvoer van een of twee personen.

Voor passage gelieve men zich te wenden bij de agenten

(1780) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 15 *September* 1855.

Naar *Nederland*

tegen medio der volgende maand zal direct van hier vertrekken het snelzeilend Nederlandsch schip **J. C. Schotel**, kapitein *J. P. van Beest Holle*. De doelmatige inrigtingen van dezen bodem bevelen dezelve aan voor den overvoer van passagiers zoowel voor familien als enkele personen.

Voor passage gelieve men zich te wenden tot den gezagvoerder, te Soerabaya bij de heeren *Fraser, Eaton & Co.*, te Samarang en hier bij de agenten

(1781) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 15 *September* 1855.

Passage naar *Nederland*

wordt aangeboden met het Nederlandsch schip **Koning Willem II**, kapitein *G. van Eijk Menkman*. Deze bodem voorzien van zeer aangename inrigtingen voert eenen geexamineerden doctor, en zal tegen het laatst der volgende maand direct van hier vertrekken.

Nadere informatiën te bekomen te Soerabaya bij de Heeren *Fraser, Eaton & Co.*, te Samarang en alhier bij de agenten

(1782) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 15 *September* 1855.

Passage naar *Nederland*

wordt aangeboden, met het daartoe uitmuntend goed ingerigte Nederlandsch barkschip **Vier Gebroeders**, gevoerd door kapitein *C. Vonck*.

Dit schip voerende eenen geëxamineerden doctor zal tegen medio der volgende maand direct van hier vertrekken.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den gezagvoerder te Soerabaya, bij den heer *W. Cores de Vries*, en hier bij de agenten

(1783) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 15 *September* 1855.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Ned. schip *Koning Willem II.* kapt. *Giesen*, van 's Hage.

Deze voor familiën dan wel afzonderlijke personen zoo doelmatig ingerigte bodem zal denkelijk tegen ultimo dezer de retour reis kunnen aanvaarden.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te wenden tot de Agenten

(1786) DE WEERDT, RUYL & Co.

BATAVIA, 14 *September* 1855.

Passage naar Rotterdam

met het snelzeilend en voor den overvoer van Passagiers bijsonder goed ingerigt schip **India**, kapitein *K. W. A. Gerkins*. Aan boord bevindt zich een bekwamen Docter.

Het schip zal omstreeks de helft der volgende maand van hier vertrekken. Adres bij

(1762) REYNST & VINJU.

BATAVIA, 13 *September* 1855.

Passage naar Rotterdam

met het snelzeilend Nederlandsch fregatsch[illegible] **Jacoba Helena**, kapitein *L. van W[illegible] tendonk*, voorzien van groote en uitmun[illegible] ingerigte kajuit en kerk, geheel afgesche[illegible] van het logies der scheeps officieren, en v[illegible] rende een bekwaam doctor. Het vertrek van hi[illegible] bepaald tegen het einde van November ek.

Adres te Soerabaya bij den Heer *W. Cores de V[illegible]* en alhier bij den Gezagvoerder of bij

de Agenten,

(1764) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Soerabaya,

om tegen 20 dezer te vertrekken, wordt [illegible]geboden met het Nederlandsch fregatschip **Jaco[illegible] Helena**, kapitein *L. van Wagtendonk*.

Adres bij den Gezagvoerder en bij

de Agenten,

(1765) HAAGER & SCHUURMAN.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het Nederlandsch sc[illegible] **Jacoba en Christina**, gevoerd door [illegible]pitein *J. C. Berk*, voerende een bekwa[illegible] scheepsdoctor. Dit schip is bekend weg[illegible] deszelfs vlugge reizen, alsmede wegens d[illegible] zelfs uitmuntende inrigtingen; hetzelve is bovend[illegible] goed uitgerust voor den overvoer van passagiers, [illegible] dat deze gelegenheid zich bijzonder aanbeveelt.

Men adressere zich te Samarang bij de Heeren *D[illegible] repaal & Co.* en bij den Gezagvoerder, of alhier bij

de Agenten,

(1766) HAAGER & SCHUURMAN.

BATAVIA.

Op gisteren is alhier met het Nederlandsch koopva[illegible] dijschip *Alcyone* van Singapore aangekomen het ge[illegible] schap NEW-YORKSCHE SERENADERS, sterk vijf personen, [illegible] in het *Neger-Engelsch* met de daarbij behoorende [illegible] genaardige instrumenten en costumes, zangen en da[illegible] sen uitvoeren. Dat gezelschap, hetwelk in Europa [illegible] Amerika met den meesten bijval is gehoord en toe[illegible] juicht, is op reis naar Australie en heeft, naar [illegible] vernemen, het voornemen ook hier eenige voorstelli[illegible] gen te geven.

— Men berigt ons van Tangerang 18 Sept,

Heden heeft hier de ten uitvoerlegging der vonnis[illegible] tegen den Chinees *Lim Tongsan* en de vrouwelij[illegible] lijfeigene *Melatie*, in zake van vergiftiging van de Ch[illegible] nesche vrouw *Ong Goannio* (waarvan vroeger in [illegible] Blad melding is gemaakt) plaats gehad. Beide hebb[illegible] gratie van de *straf des doods*, waartoe zij verwe[illegible] waren, verkregen. doch met wijziging. de Chin[illegible] *Lim Tongsan* tot de straf van 40 rottingslagen, ½ [illegible] te pronkstelling onder de galg en 20 jaren dwangarb[illegible] in den ketting en de vrouwelijke lijfeigene *Melatie* [illegible] dezelfde straf, behalve de rottingslagen.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Banjoemaas. Den 9den dezer ontstond ter hoofdpl[illegible] Poerbolingo een hevige brand, waardoor, niettege[illegible] staande spoedig aangebragte hulp, binnen een uur [illegible] de woning van den wedhono van het district Poerb[illegible] lingo en nog 135 andere bamboezen huizen in de a[illegible] werden gelegd.

De oorzaak van dezen brand schrijft men aan [illegible] voorzigtigheid toe.

Menschenlevens had men niet te betreuren, doch [illegible] gezamenlijke schade, zoo door het afbranden der w[illegible] ningen als het verlies van padie en andere goedere[illegible] wordt geschat op eene som van *f* 6,500.—, welke scha[illegible] voor het grootste gedeelte door genoemd inlandsch ho[illegible] wordt geleden.

Rembang. Den 6den dezer werden in het distr[illegible] Randoe Blatong, afdeeling Blora, de passangrahan [illegible] nevens twee-en-twintig woningen in de asch gelegd.

De brand was in de bosschen begonnen en door d[illegible] hevigen wind het eerst naar de passangrahan over[illegible] slagen; de schade daardoor veroorzaakt is nog niet b[illegible] kend.

Er wordt een onderzoek ingesteld naar de oorza[illegible] van dezen brand.

ENGELAND.

Londen, 2 Julij. Men leest in de *Times* het volge[illegible] over het voorgevallene in het Hydepark:

Ten twee ure waren ongeveer 150000 personen, [illegible] mannen als vrouwen en kinderen, daar te zamen gek[illegible] men, meest allen behoorende tot eene eerbiedwaardi[illegible] volksklasse. Ten 3 ure begon een man eene aansp[illegible] te houden, waarin hij zeide, des morgens naar de w[illegible] ning van lord *Robert Grosvenor* te zijn gegaan, [illegible] hem naar de kerk te vergezellen, doch dat hij den v[illegible] gen dag naar zijn landgoed was vertrokken. De spr[illegible] voegde er bij, dat zich 200 policiemen in het huis [illegible] dien lord bevonden om het tegen iedere aanranding [illegible] het gepeupel te beschermen, en dezelfde voorzo[illegible] waren voor den broeder van den edelen lord, de [illegible] kies van Westminster, genomen. Op dat oogenblik [illegible] policie aankomende, zoo verdween de spreker te [illegible] den der menigte. Deze, daardoor van het einde z[illegible] aanspraak beroofd, begon de policie uit te fluiten, [illegible] met stokslagen antwoordde, waarop eene worsteling [illegible] stond, waarin een man en een kind zoodanig gekw[illegible] werden, dat zij naar het gasthuis moesten worden [illegible] gebragt.

Eenige rijtuigen begonnen zich alstoen op de wand[illegible] plaats te vertoonen en werden ontvangen met het [illegible] schreeuw: „Gaat naar de kerk! Laat de paarden ui[illegible] spannen!" Op nieuw regende het stokslagen van [illegible] zijde der policie en vielen er andere slagtoffers. [illegible] Constapels wilde de schreeuwers gevangen nemen, [illegible] toeschouwers de gevangenen bevrijden. Te midden va[illegible] het getier werd menig een getroffen, ter aarde gewor[illegible]

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Woensdag 19 September 1855, No. 75.

pen en eindelijk naar den policiepost gesleept. Digt bij den slangenzuil werden er steenen naar de policiemen geworden, die zich van de schuldigen trachten meester te maken en een der laatsten, zijne gevangenneming willende ontwijken, wierp zich in het water, doch hij werd opgevischt en der policie overgeleverd.

In het geheel waren er niet minder dan 104 personen des avonds ten 8 ure in de policie-post van Vine-Yard gevangen. Sir Richard Maine, twee onderintendanten en verscheidene inspecteurs stonden aan het hoofd der policie, dien dag in het Hydepark werkzaam.

Bij die bijzonderheden voegt de *Daily-News* nog het verhaal van een twist, die tusschen de policie en eenige manschappen van het 36-te, waarvan twee of drie met de medaille van Inkerman versierd waren, zoude zijn ontstaan. Een dier soldaten vergeleek de handelwijze der constapels met die der Russen op den dag van dien veldslag. De policie wilde zich daarop van hem meester maken. Zijne makkers verzetten zich daartegen en een sergeant tusschen beide gekomen, verhief zijne stem zoo krachtig, dat de policie afhield.

P. S. Heden heeft er een groote volksoploop plaats gehad voor het policiekantoor van Vine-Yard, alwaar de gisteren in het Hydepark gevangen genomen personen moesten verschijnen. De policiemen, die getuigenis moesten afleggen, werden met steenen begroet en een der steenen vloog door de glazen ruiten van het bureau en drong tot in de gehoorzaal door. Toen rukte een sterkere magt constapels aan en deed den omtrek ruimen. Op het oogenblik, dat dit geschreven werd, was het verhoor nog niet begonnen en het geregt liep, dat er des avonds eene interpellatie in het huis der gemeenten over de handelwijze der policie zou worden gedaan.

— De *Times* deelt mede, dat de generaal Simpson benoemd is tot bevelhebber van het leger in de Krim en de generaal Knollys, kommandant van het kamp van Aldersholt tot chef van den staf. De kolonel Markham van het Indisch leger, die zich een groeten naam gemaakt heeft, zal het bevel eener divisie op zich nemen. De kolonel Pakenham, slechts 36 jaren oud, is benoemd tot adjudant generaal.

Londen, 6 Julij. Het comité, belast met het onderzoeken van den uitslag der acte van de vorige zitting op den verkoop van gegiste dranken, heeft zich gisteren weder vereenigd. Na den heer Hall, de eerste magistraat van Bow Street, die vermeende, dat bedoelde acte gunstig werkte en de dronkenschap daardoor zeer sterk was afgenomen, werd de heer Corrie, magistraat der policie te Clerkenwell, gehoord. Zijn gevoelen verschilde grootendeels van dat van zijn collega; zijns inziens was de dronkenschap wel verminderd, doch slechts in geringe mate. Wat de toepassing van den titel van reiziger *bona fide* betreft, vermeende hij dat dit moest geschieden op ieder persoon die uitging, hetzij hij zijn huis op een afstand van 100 yards dan wel op 10 meters verliet. Over het geheel lijdt de bevolking onder die acte.

De heer *Arnold*, magistraat van policie te Westminster, geloofde niet dat onder de nieuwe wet de dronkenschap verminderd was, maar dat zij thans sterk in zwang was op plaatsen, van geene licentien voorzien en waar de policie het regt niet had binnen te treden. In een woord, de wet was, naar zijn gevoelen, der bevolking zeer hinderlijk.

— De volgende proclamatie werd in de wijken van Leicester aangeplakt:

„Mannen van Leicester! H. M. ministers hebben verklaard geen gebruik te willen maken of voor den lande te benuttigen, de uitvinding aan het genie van lord Dundonald verschuldigd, door hem naar de Oostzee te zenden om de forten te vernielen."

„Wie niet voor ons is, is tegen ons."

„Zij zijn het eens met Rusland en geen Engelsche ministers."

„Onze pligt is duidelijk voorgeschreven. Wij willen Ruslands magt, die ons wil onderwerpen, vernielen. Onze belangen en Europa's vrijheid sporen ons daartoe aan. Wij moeten den moord van Hango-Sund wreken."

„Pligtmatig is het ons van de uitvindigen der wetenschap te bedienen. De Russen wenden alles aan, wat zij kunnen, om ons te vernielen. Zij huiveren niet helsche machines in werking te brengen om dat doel te bereiken. Onze ministers zijn verraders. Indien de Engelschen nog zijn, wat hunne voorvaders waren, moeten zij als één man opstaan en hunne onmiddelijke wegzending eischen. Duizenden dappere lieden zijn gedood, om hals gebragt, ten gevolge der onbekwaamheid en zwakheid van hen, die ons regeren."

„Hun bloed schreeuwt om wraak."

„Lord Dundonald kan met een millioen pd. st. meer ten uitvoer brengen, dan men met 100 millioen zal kunnen doen. Vereenigen wij ons om het behoud des vaderlands te eischen."

„God behoede de koningin!"

— Sinds het uitbreken van den oorlog in het Oosten heeft het Engelsche leger niet minder dan 22 generaal-officieren verloren; wij laten eene lijst hunner namen in chronologische orde hieronder volgen en voegen er de oorzaak bij, die hen aan de dienst van hun geboorteland onttrokken heeft:

Filden	aan de cholera overleden.
de Ros	te Inkerman gesneuveld.
Cathcart	» » »
Goldie	» » »
Strangways	» » »
Torrens	» » gewond.
Adam	» » » en te Scutari overleden.
de Lacy Evans	in Engeland wegens ziekte.
de hertog van Cambridge	» » » »
Bentinck	» » » »
Buller	» » » »
Lucan	teruggeroepen.
Cardignan	in Engeland wegens ziekte.
Scarlett	» » » »
Burgogne	» » » »
Estcourt	aan de cholera overleden.
Campbell	in den aanval op den Malakoff toren gesneuveld,
Pennefather	op z. vertr. n. Engel. weg. ziekte.
Brown	» » » » » »
Eyre	geamputeerd.
Codrington	wegens ziekte naar Engeland
Raglan	aan de cholera overleden.

DUITSCHLAND.

Men leest in een brief van Berlijn 2 Julij:

Men kan het waarlijk niet langer verbergen, dat de Duitsche Staten zich hoe langer zoo meer van de Westersche mogendheden verwijderen. Gisteren lagen zij nog eenige toenadering tot haar aan den dag, heden sluiten zij zich in eene niet zeer welwillende onzijdigheid op, morgen zullen zij haar misschien bedreigen. Deze omkeering is het gevolg van verschillende oorzaken, die wij hier eenigzins willen ontleden. Eerstens heeft Duitschland altijd den overheerschenden invloed, die Frankrijk en Engeland over hetzelve wil uitoefenen, gewantrouwd. De taal der Engelsche dagbladen, in het algemeen vijandig tegen Pruissen en Oostenrijk, heeft dat wantrouwen versterkt. Vervolgens acht Duitschland zich niet op dit oogenblik bedreigd door de heerschzucht der Russen, daar deze zich naar den kant der Turken gewend heeft. De Duitschers vermeenden Rusland niet zoo sterk en Engeland niet zoo zwak en de ongunstige uitslag der ondernemingen van de laatste mogendheid in de Oostzee heeft hun eene aan onbezorgdheid grenzende gerustheid ingeboezemd.

Eindelijk heeft de Russische diplomatie sedert eenige maanden krachtig aan de voornaamste Duitsche hoven gewerkt. De eigenhandige verklaringen door keizer Alexander II in het geheim aan verscheidenen onzer vorsten gerigt en de tusschen hem en Oostenrijk door zijne agenten aangegane formele verbindtenissen, hebben onze staatsmannen ten laatste overtuigd, dat de onzijdigheid de geschiktste en voordeeligste staatkunde is. Wij kunnen hier bijvoegen, dat de droevige verhalen van den oorlog in de Krim groote stof tot nadenken onder al de volksklassen opleveren en zij zich daardoor volgaarne met eene staatkunde vereenigt, die haar de smartelijke opofferingen, het Westen van Europa opgelegd, bespaart.

De banden van het groote Duitsche huisgezin sluiten zich hoe langer zoo meer aan. De toenadering van Oostenrijk en Pruissen is zigtbaar en ook tusschen de staten van den tweeden rang grijpt zij plaats. Wordt die vereeniging innig, dan zal de Duitsche Bond op den dag, dat hij, hetzij regts, hetzij links, bedreigd wordt, 600 000 man in het veld kunnen brengen. De Bond stelt vertrouwen in zijne sterkte, is daarom te minder angstvallig over de wisselvalligheden van den oorlog en van oordeel, dat die verschrikkelijke worsteling de hulpbronnen van beide partijen uitput. Van daar dat hij zoo weinig ongerustheid aan den dag legt.

Wij moeten erkennen dat dit gevoelen het algemeenste is. Men moge het weinig edelmoedig noemen en zelfs met den naam van zelfzuchtigheid bestempelen, het bestaat en wortelt van dag tot dag meer in. Te Berlijn kwam het gedrag van Oostenrijk eenigzins mank voor, maar sinds het besluit der ontwapening, twijfelt men er niet meer aan, dat het Weener cabinet zich stelselmatig van den oorlog verwijderd houdt. Dat besluit heeft in Rusland de grootste vreugde verwekt en Pruissen voldaan. Misschien heeft men te Parijs en Londen het gewigt er van niet begrepen.

Oostenrijks stelling is tegenwoordig zeer sterk. Het heeft de Donausche Vorstendommen in handen en de verbondenen kunnen daarin geen voet zetten, zonder het den oorlog te verklaren, aan dat rijk en aan gansch Duitschland, hetwelk het bezetten dier Vorstendommen door een Duitsch leger met genoegen ziet. Indien Oostenrijk, hetgeen thans veroorloofd is te veronderstellen, nooit de ernstige gedachten gekoesterd heeft om met Rusland in strijd te treden, dan moet men bekennen, dat het met de meeste bekwaamheid te werk is gegaan, door zich van dien twistappel meester te maken en op eene groote schaal de fabel van de oester en de pleiters te verwezenlijken.

Maar de vraag is of de verbondenen geneigd zullen zijn de oester door een werkeloozen scheidsman te laten oppeuzelen. Vooruitziende lieden koesteren dienaangaande een grooten twijfel, die zelfs zoo ver gaat, dat hij ernstige vrees inboezemt over het behoud van den vrede in het midden van Europa. Van onze zijde betwijfelen wij het of de ontwapening in Oostenrijk van langen duur zal zijn. De zoo natuurlijke verbittering, die te Parijs en Londen bestaat en invreet, kan daar tot een beslissenden stap leiden, wiens gevolgen niet te berekenen vallen.

— De secretaris van den Engelschen consul te Keulen, ter zake van werving voor het vreemde legioen in hechtenis genomen, is onder borgtogt op vrije voeten gesteld. Al de aangewende pogingen om het onderzoek in deze zaak geschorst te zien, zijn echter vruchteloos gebleven.

— Een herbergier van Frankfort is dezer dagen te Bremershaven met een groot aantal jonge lieden, door hem voor het Engelsche vreemden legioen geworven, hetwelk in deze stad verboden is, gevangen gezet en omtrent deze zaak een onderzoek ingesteld.

— Tusschen de regeringen van twee kleine Duitsche Staten is een aardig verschil ontstaan. Doctor Fischer, thans minister van den vorst van Lippe en die in 1848 en 1849 in Duitschland eene vrij groote rol gespeeld heeft, had, reeds lang geleden, een den hertog van Koburg zeer vijandig geschrift uitgegeven. Toen hij nu onlangs door Koburg trok, werd hij, op last der regering van dat land in hechtenis genomen en is daar tegen hem een regtsgeding begonnen ter zake van laster tegen den regerenden vorst. Deze zaak baart veel opzien en men vreest dat de vorsten dier Duitsche Staten ter beslissing toevlugt tot de wapenen zullen nemen.

Koburg, 4 Julij. Bij bevelschrift van den Justicieraad in dit hertogdom is de minister van den vorst van Lippe, Dr. Fischer, beschuldigd van de misdaad van majesteitsschennis, onder een borgtogt van 800 thalers, voorloopig in vrijheid gesteld.

RUSLAND.

Men schrijft van Odessa 9 Junij:

De generaal Osten Sacken heeft de vesting verlaten en zich naar het kamp, tusschen de Belbeck en de Tchernaya gelegen, begeven. Liprandi commandeert nog steeds al de troepen langs den regteroever van de Tchernaya. De versterkingen, die hij naar Kertch gezonden had, zijn dadelijk vervangen geworden door detachementen van het 2 legercorps. In de hospitalen van Sebastopol hebben zich eenige gevallen van typhus en onrustbarenden roodvonk voorgedaan. Overigens is de staat van gezondheid in de vesting zoo goed, als men bij een garnizoen van 60,000 man slechts wenschen kan.

Een groot detachement van het leger van Omar Pacha is van Eupatoria vertrokken en te Kamisch ontscheept. Vele inwoners van Kertch zijn te Simpheropol aangekomen, hetwelk de in die stad heerschende duurte doet toenemen. Nicolaiff is mede opgevuld van vreemdelingen, voornamelijk van gekwetsten, wier aantal, volgens sommige reizigers meer dan 10,000 bedraagt. Sedert het innemen van Kertch door de verbondenen, werkt men meer dan ooit ter versterking van Perekop aan den kant van Kerson. In de laatste week is de 11 brigade artillerie Nicolaieff doorgetrokken, zich naar de Krim begevende.

St. Petersburg, 18 Junij. Een aandachtige blik werpende op hetgeen hier voorvalt en op de militaire bewegingen in ieder gouvernement van het rijk, erlangt men weldra de overtuiging, dat de tegenwoordige Czaar meer geneigd is den oorlog voort te zetten, dan het misschien de overleden keizer was. Iedereen is het hier bekend, dat de groot-hertog Constantijn, die steeds den hoogsten invloed uitoefent, alles aanwendt om zijn broeder, keizer Alexander, die oorlogzuchtige gevoelens te doen blijven aankleven en in weerwil van al de lasten, die de natie drukken, en de opofferingen van allerlei aard den adelstand opgelegd, doet niets het einde van den oorlog, veel minder nog een aanstaanden vrede te gemoet zien.

Nog dagelijks ziet men langs onzen weg naar Moscou ontzaggelijke hoeveelheden militaire goederen vervoeren. De oude hoofdstad van Rusland is als het ware het algemeen depot van het oorlogsmaterieel geworden. Men wil dat de oude artillerie generaal Yermaloff, hoezeer op nieuw naar zijne landgoederen in het gouvernement van Moscou teruggekeerd, weldra weder door den groothertog Constantijn zal worden terug geroepen. Tot dus verre is er nog niets uitgelekt over de redenen van de nieuwe ongenade, welke den generaal getroffen en een diepen indruk in Rusland te weeg gebragt heeft.

St. Petersburg, 19 Junij. De maatregelen door onzen militairen gouverneur genomen, waardoor het iedereen, zelfs aan handelaren verboden is, zich van hier naar Kroonstadt te begeven, zijn bekend. Op last van den generaal Rudiger, opperbevelhebber der garde en grenadiers zijn die maatregelen over al de kusten van Finland, waar zich troepen bevinden, uitgestrekt, zoodat thans ook niemand derwaarts mag gaan zonder bijzondere vergunning.

— De heer Bonteneff, Russisch gezant bij den pauselijken stoel en het hof van Toscane, is vervangen door den heer von Kesseleff, vroeger Russisch gezant te Parijs op het oogenblik dat de oorlog uitbrak. Is de verwisseling van het gewigtige gezantschap te Parijs tegen eene legatie van de 2de klasse in Italie een soort van ongenade of ongunst, aan den anderen kant doet zij den heer von Kesseleff weder aan de diplomatie een werkzaam deel nemen. Wel heeft men gezegd, dat dien heer, na de oorlogsverklaring te Brussel gebleven en den heer von Brunow, wonende te Darmstadt, het nagaan der gebeurtenissen, die in Frankrijk en in de kleine Duitsche staten konden voorvallen was opgedragen, maar dit was de waarheid niet. Keizer Nicolaas was sterk vergramd tegen die beide gezanten te Parijs en Londen; hij beschuldigde hen van den oorlog niet te hebben weten voor te komen en om hen voor dit gebrek aan bekwaamheid of geluk te straffen, had hij hun verboden naar St. Petersburg terug te keeren. Ziedaar de ware reden van hun verlengd verblijf in Belgie en Duitschland. Ook is het goed bekend, dat wijlen de keizer slechts op den herhaalden aandrang van den graaf van Nesselrode er in toestemde om die beide heeren in het genot te doen blijven der tractementen hunner vorige betrekkingen. Dit alles is zoo waar, dat zij eerst na den dood van keizer Nikolaas vergunning hebben erlangd om in Rusland terug te komen, terwijl die beide staatsmannen ook nu eerst weder werkzaam worden gesteld, de heer von Kesseleff als buitengewoon gezant en minister plenipotentiaris bij de hoven van Rome en Florence, de heer von Brunow in dezelfde hoedanigheid bij den Duitschen Bond te Frankfort.

SPANJE.

Madrid, 13 Junij. Wij trekken uit de Spaansche dagbladen van den 12den het volgende:

Men deelt heden het gevangen nemen van het hoofd der opstandelingen Menoyo en den dood van een der broeders Hierros mede.

De Kapitein-Generaal van de provincie Vasconcelai doorkruist met eene kolonne troepen die provincie in alle rigtingen, om zich van de trouw der bevolking te verzekeren. Overal wordt hij met de meeste geestdrift ontvangen. Evenwel is het zeker, dat niet alle Carlisten hunne plannen hebben opgegeven.

Heden is het berigt alhier ontvangen, dat eenige ruiters, in kleine troepen verdeeld, gezien zijn in de omstreken van Navolcarniero, op drie mijlen van deze hoofdstad. Deze ruiters kwamen, naar men zegt, uit het gebergte van Toledo. In die rigting zijn Koninklijke troepen uitgezonden om hen te vervolgen.

Omtrent de gedwongen leening is nog niets beslist, willende de heer Bruil, nieuw minister van Financien alvorens tot dien maatregel overtegaan, onderzoeken of de hulpbronnen van het land geen ander middel aanbieden, om uit den benepen financieelen toestand te geraken.

— Men verneemt door een brief van Madrid, 28 Junij, dat de commissie van het budget, haar verslag over het financieel plan van den heer Bruil, minister van financien, aan de cortes heeft ingediend. De meerderheid is tegen de ministerieele voorstellen. De heer Figuerola heeft eene motie gedaan, strekkende om toevlugt te nemen tot de gedwongen leening, een ander lid stelde de opheffing der gevestigde renten (estancadas) voor. Gelijk men ziet, neemt de verwikkeling van het vraagstuk toe, en men voorziet dat de meerderheid der vergadering in den geest der meerderheid van de commissie, omtrent het financieel plan van den heer Bruil, uitspraak zal doen, doch weet tevens dat het cabinet zijn verder bestaan daarvan niet afhankelijk heeft gemaakt. De vraag is nu slechts of die heer, na zulk eene teleurstelling, zal aftreden. De brief waarvan hier sprake is, meldt niets hierover, doch men mag het vrij gelooven, alzoo de heer Bruil bij het aanbieden van dat plan verklaard heeft zich uit het ministerie te zullen verwijderen, in het geval, dat het niet aangenomen mogt worden.

— In de *Corona van Arragon* leest men de omstandigheden van een afgrijselijken moord op de persoon van de barones de Puzella, slechts 28 jaren oud, moeder van vier kinderen en behoorende tot het aanzienlijk geslacht der Monistrals te Barcelona gepleegd.

Des avonds ten 7 ure ontwaarde men een man van eene hooge gestalte, zeer goed gekleed en van een edel voorkomen, met ongeruste schreden voor bij de woning van de barones heen en weder gaan. Ten 8 ure klom de barones, vergezeld van eene jonge dame van een der adelijke familien van Barcelona de huistrappen af in hare gewone avondkleeding. De dames wilden zich naar eene eerste voorstelling van de *Il Trovatore* van Verdi begeven, doch naauwelijks had de moordenaar ze bespeurd, of hij vloog op de barones af en bragt haar met bliksemsnelheid verscheidene ponjaardsteken toe. De arme vrouw kon geen kreet meer lozen.

Op het wanhopig geschreeuw der haar vergezellende jonge dame, schoten de buren toe. Op het oogenblik dat zij zich op den moordenaar wierpen, keerde hij zich om en zeide met de meeste koelbloedigheid: »Ik ben geen dief en heb slechts mijne vrouw vermoord.'' Hierop gaf hij hun een kleinen ponjaard over en wees hun zijn aan zijne voeten liggend, in bloed badend slagtoffer. Het lijk der barones was met elf ponjaardsteken doorboord.

De moordenaar, onmiddelijk naar de citadel overgebragt, ontkende niets en verklaarde, dat hij zich in Barcelona vijf dagen verborgen had gehouden, om eene gunstige gelegenheid af te wachten. Hij is de kolonel D. Bias Durana en zijne militaire pligten hielden hem in eene veraf gelegene stad verwijderd.

ITALIE.

Turijn, 28 Junij. Blijkbaar heeft men hier eene te goede gedachte gekoesterd door te veronderstellen, dat de laakbare handelwijze van den aartsbisschop tegenover eene wet van den staat, slechts eene afzonderlijke daad zijner zijds zoude zijn. Het voornaamste orgaan der geestelijke partij in Piemont, de *Armonia*, verklaart op trotsch weg, dat al de bisschoppen stellig zijn overeengekomen, eenstemmig te handelen. Hunne openbare afkondigingen deswege mogen al, wat den vorm betreft, van elkander verschillen, zegt dat dagblad, haar inhoud is dezelfde en het ministerie zal het ter gelegener tijd gewaar worden, want overal zal het dezelfde wijze van tegenkanting ontmoeten.

— Brieven van Genua hangen een akelig tafereel op van den toestand der Romeinsche Staten, wier talrijke bevolking te gelijktijdig, aan de cholera, armoede, roofzucht en staatkundige vervolgingen is blootgesteld. De roovers, wien niets meer tegenhoudt, dringen tot in de steden door en oefenen daar ongestraft hunne gewelddadigheden uit.

— Niet slechts zijn het de Piemontesche bisschoppen alleen, die zich tegen de Sardinische kloosterwet verzetten, maar ook het hof van Rome heeft de hand daar in. Een uit de pausselijke kanselarij uitgegaan bezwaarschrift is in het licht verschenen, waarin de bisschoppen worden aangemaand in hunnen tegenstand te volharden. De Sardinische regering heeft er echter niet minder om besloten de geheele toepassing dier wet te doen plaats hebben.

NOORD-AMERIKA.

De steenkoolberg in Pensylvanie, die sedert 1847 in brand staat en een zoo opmerkenswaardig verschijnsel in de natuurlijke geschiedenis oplevert, zal waarschijnlijk spoedig uitgaan, want het vuur nadert een punt, waar het met het water in aanraking zal komen en uitgedoofd worden. De verteerde massa steenkool besloat eene lengte van 3/8 mijl, eene breedte van 60 en eene diepte van 300 voeten en de hoeveelheid kan berekend worden op 1,420.000 ton.

— *Hoe men den duivel uit de kerk werpt.* Eenigen tijd geleden had een Methodist prediker, in eene gemeente in de omstreken van Marietta (Staat Ohio), tot tekst van zijne preek gekozen de wonderbare magt door de apostels op de helsche geesten van hun tijd uitgeoefend. Te midden zijner preek werd hij in de reden gevallen door een der toehoorders, een likeurstoker, een in zijn eigen oog zeer vernuftige kerel, die hem op een kijfzieken en heerschzuchtigen toon vroeg, waarom de predikers in onze dagen geene wonderen meer deden? Aller oogen wendden zich naar den onbeschoften, die de heligheid der plaats aldus durfde te beleedigen. De prediker hield, zonder zich te ontroeren, een oogenblik stil en zag den vrager strak aan. Eene plegtige stilte volgde en de prediker, de les voldoende achtende, hervatte zijn onderwerp. Eenige minuten later werd hem dezelfde onbeschofte vraag gedaan, hetzelfde stilzwijgen, dezelfde stilte greep op nieuw plaats. Dan deze zoo waardige wijze van afkeuring niet begrijpende, beschouwde de koppige vrager zich niet uit het veld geslagen en herhaalde zijne vraag voor de derde maal »Waarom, vroeg hij, de stem nog luider verheffende, verrigten de predikers in onze dagen dergelijke wonderen niet meer?'' en, tevreden met zich zelven, stond hij met een spotachtigen glimlach op de lippen zegevierend uit zijnen stoel op. Naauw had hij die vraag gedaan, of de eerwaardige prediker, een jong mensch met eene wonderbaarlijke spierkracht begaafd, klom bedaard den kansel af, rigtte zijne schreden regt naar den vrager en hem stevig met de eene hand in de kraag van zijn rok, en met de andere in zijn broeksband aangrijpende, ligtte hij hem van den grond en droeg hem, zonder los te laten, tot aan de deur. Daar gekomen keerde hij zich tot het gehoor en riep met eene schelklinkende stem uit: »En zij wierpen den duivel in de gedaante van een likeurstoker naar buiten, en de daad bij het woord voegende, smeet hij den ridder van de alembic op straat, waarna hij, met dezelfde bedaardheid den kansel weder beklom en zijne preek eindigde.

De dienst geëindigd, wachtte gezegde likeurstoker, toen men de kerk uitging, den prediker met een policie agent op, die hem naar het bureau van een magistraat overbragt, om zich te verantwoorden over den aanval op den persoon van den aanklager gepleegd. De magistraat haastte zich echter om, na partijen gehoord te hebben, den prediker van de aanklagte te ontheffen, en na den aanklager eene sterke vermaning gegeven te hebben, veroordeelde hij hem tot een boete, wegens het kwaadaardig en herhaald storen der uitoefening van de godsdienst. De *New-York Tribune*, welke dezen trek der Amerikaansche zeden mededeelt, voegt en bij, dat bij dien vroeger zoo ongeloovige, sedert dien tijd geen twijfel meer bestaat aan de magt der Methodiste predikers om den duivel uit te drijven.

EGYPTE.

De berigten uit dit rijk loopen tot den 9 Julij en behelzen de tijding, dat de cholera trapsgewijze te Caïro aan het afnemen, doch daarentegen te Alexandrie uitgebroken is, waar hare verschijning de grootste onrust heeft opgewekt. Onze correspondent geeft ons de sterfgevallen op beide plaatsen, naar luiden de dagelijks uitkomende officiële bulletins, op als volgt:

Junij	21	te Caïro 65,	te Alexandrië	1
»	22	» » 35,	» »	4
»	23	» » 26,	» »	4
»	24	» » 28,	» »	6
»	25	» » 24,	» »	8
»	26	» » 22,	» »	8
»	27	» » 20,	» »	9
»	28	» » 15,	» »	14
»	29	» » 11,	» »	24
»	30	» » 14,	» »	27
Julij	1	» niet officieel bekend,	» »	30
»	2	» » »	» »	50
»	3	» » »	» »	40
»	4	» » 9,	» »	75
»	5	» niet officieel bekend,	» »	92
»	6	» » »	» »	49

De ziekte te Alexandrie heerscht voor twee derden gedeelten onder de troepen.

Op den 6 Julij stierven er van de 49 slagtoffers slechts 6 binnen die stad. De geheele sterfte aan de cholera bedraagt te Cairo, van af den 27 Mei, (zijnde de dag der verschijning van die kwaal) 4127 en te Alexandrie 460.

Ingezonden Stukken.

Gezamenlijke Dichtwerken van H. Tollens, Cz., *nieuwe uitgave in* 11 *à* 12 *deelen, in post* 8vo, *fraai velin papier, versierd met vignetten van* Ch. Rochussen *en het portret des Dichters, op staal gegraveerd door* Sluyter, *prijs voor het complete werk, na de aflevering te voldoen, f* 20,—, *uit te geven door* G. T. N. Suringar, *te Leeuwarden, en: voor Indië verkrijgbaar gesteld bij* Lange & Co. *te Batavia.*

Met genoegen vestigen wij, daartoe uitgenoodigd, de aandacht van het Indisch publiek op deze nieuwe en fraaije uitgave van de gezamentlijke dichtwerken van Neêrlands geliefden volksdichter, overtuigd als wij zijn, dat een iegelijk, die voor het goede en schoone gloeit, zich beijveren zal, deze reeds zoo lang gewenschte, weinig kostbare uitgave te bevorderen.

Naar wij vernemen zijn de heeren *Lange & Co.* te Batavia over de aanvankelijk zeer ruime inteekening, die bereids verre hunne verwachting overtreft, ten hoogste te vreden, en dient dan ook dit aanprijzend woord alleen, om sommigen, wien welligt de alom verspreide prospectus niet in handen kwam, alsnog in de gelegenheid te stellen zich, voor weinige kosten, bezitters van een volledig exemplaar dier Gedichten, welke in geen vaderlandsch of kunstlievend gezin kunnen gemist worden, te maken.

De vorige, bij duizendtallen verkochte en thans bijna geheel uitgeputte, druk van *Tollens* werken, die in Nederland ruim *f* 41.— gekost heeft, bestond uit elf deelen, welke in derzelver geheel in deze uitgave, die nog niet de helft van den bovengenoemde prijs voor Indië bedraagt, zullen worden opgenomen.

Die bundels droegen ten titel:

Gedichten, 3 deelen.
Romancen, Balladen en Legenden.
Nieuwe Gedichten, 2 deelen.
Liedjes van Claudius.
Dichtbloemen bij de Naburen geplukt.
Verstrooide Gedichten.
Laatste Gedichten, 2 deelen.

Er hiermede zij deze letterkundige onderneming, waarover de gevierde dichter zelf de beschavende hand zal laten gaan, aan de algemeene deelname en medewerking van het Indisch publiek ten sterkste aanbevolen.

BATAVIA, *September* 1855. S.

Iets over den invloed der overgroote Gouddelving op den toestand van Java;

door **Mr. R. W. J. C. BAKE.**

(*Vervolg en Slot*).

Er heeft zich nu reeds eene gebeurtenis in deze kolonie voorgedaan, die grootendeels aan de goudontginningen van Australië moet worden toegeschreven, en dat is: de vreemde verhouding die de wissel heeft aangenomen in een land, waar het eenig wettig betaalmiddel bestaat, in een gedeprecieerd papier, waar wel verre van den gouden of zilveren standaard, de koperen heerscht; want op Java bestaat nog een muntstelsel, dat met het standbeeld van Nebuchodonosor kan worden vergeleken, om dat het rust op voeten van leem. Het valt niet in het bestek van dit kort en zeer oppervlakkig betoog, uit te weiden over de oorzaken die van uit Australië, zoo krachtdadig op den wissel alhier hebben gewerkt. Ik heb nu ongeveer één jaar geleden in de Amsterdamsche Courant, in een vrij uitvoerig artikel daar ov mijne denkbeelden bescheidenlijk mede gedeeld.

Het is een feit hier bij den Handelstand vooral bek dat de goudremise van Australië naar Europa, niet der invloed is gebleven op den koers van den wi tusschen Java en dat laatste wereldeel.

Wel is waar heeft het goud van Australië niet diend om er wisselspeculatien mede te maken. zocht slechts eene markt voordeelig voor den trekk men wist dat Java zulks sedert jaren was geweest; daar toevloed van wissels op Europa niet alleen Australië maar ook van Singapoor en China; en volg het gevoelen van deskundige beoordeelaars heeft het pier van die twee laatste plaatsen, zelfs meer dan van Australië mede gewerkt om alhier den wissel Europa te doen stijgen.

De benarde inwendige toestand van China was eerste oorzaak van dien hoogen wisselscoers. Want uitvoeren van dat Land waren dezelfde gebleven, ter de Europesche goederen in de stapelplaatsen der k onverkocht bleven liggen. Om die uitvoeren te beta moesten aanzienlijke sommen baargeld van Europa n China worden overgebragt. Er werden dus minder g deren uitgezonden van Engeland; op de Chinesche voeren derwaarts, werden wissels getrokken en ook h ter markt gebragt, met het provenu dier wissels werd de Chinesche goederen betaald of wel er werd, bij brek aan plaatsing dier wissels, specie uit Engeland n China geremitteerd.

De wissels van het goudland werden, hier met k loniale producten, vooral suiker, betaald, en derhal is de hoeveelheid goud van daar hier ingevoerd, z onbeduidend gebleven.

Zoo ziet men dat de meest verwijderde en de oog schijnlijk onverschilligste daadzaken voor een Land, d in den wereldhandel betrokken is, niet zonder we klank zijn. Wat is voor dit eiland het gevolg gewe van die ongehoorde zamenloop van omstandigheden?

Dat en aangevoerde en hier geproduceerde handel waren in prijs moesten dalen, of liever, dat die laatst minder hoog stegen dan zij in gelijke omstandighede bij eenen anderen wisselkoers zouden gedaan hebben.

Het spreekt van zelf dat wanneer de remise naar Eu ropa makkelijk en voordeelig is, de koopmansgoedere van daar, hier tegen lagere prijzen kunnen verkoc worden, en dat de remises in wissels bestaande, de plan ter minder navraag heeft naar zijne koffij, suiker, indigo. De vrachtprijzen komen hierbij echter ook aanmerking. De gunstige hoogte, waarop die product zijn gebleven, niettegenstaande den hoogen wisselcoe moet derhalve grootendeels aan oorzaken van buiten worden toegeschreven. Gelukkig dat die vreemde te menloop van omstandigheden alleen winstderving, do geen direct verlies voor de planters heeft ten gevol gehad. Het is bevreemdend dat de gegronde vrees vo eene verhooging der prijzen, hier te lande bij eene ove matige goudproductie, zich niet heeft verwezenlijkt, zulks toont alweder aan, hetgeen ik herhaaldelijk he beweerd, dat de regelen der staathuishoudkunde, ni allen in deze gewesten van toepassing kunnen zijn.

De staathuishoudkunde zoo als Adam Smith en B. Say die wetenschap hebben geleerd, is gegrond o feitelijke waarnemingen, en bestaat niet, zoo als een later schrijvers volhouden, in louter bespiegelingen; de zijn meer van het gebied der Philosophie en Methaph sica, wij zullen en deze kolonie alleen bij *ricochet*, terugkaatsing, het onmiskenbaar gevolg d. i de prij verhooging van alle koopwaren, behalve het goud, g waarworden.

Die gewaarwording zal dan eerst bij ons ontstaa wanneer van uit Europa ons goederen zullen geworde die de onevenredigheid tusschen goud en andere pr ductie ondervindende, in prijs zullen zijn toegenome Indien goud slechts eene koopwaar was, zoude die ver hooging der goederen niet voorvallen, maar wanne van de 500 millioen aan goud, die jaarlijks te voorsch worden gebragt, slechts 100 millioen afgaan, voor d verschillende takken van Nijverheid, die dat metaal ge bruiken, voor schipbreuken, voor slijtage enz., dan blij ven er jaarlijks nog 400 millioen over, die grootende tot munt worden gemaakt, daar door de geldmarkt aanme kelijk drukken en noodwendig de prijzen der goedere moeten doen stijgen. Dan zullen ën hier geproduceerd en ingevoerde goederen, ongetwijfeld in prijs doch niet i waarde toenemen. Die verhooging zal geen vooruitgan in rijkdom veroorzaken, want wanneer er meer geld is verandert alleen de vroegere verhouding tusschen gel en goed, doch de rijkdom van een land hangt daar nie van af; wel van de meerdere productie van het kapi taal. Men vergete niet dat kapitaal in dezen zin gee geld, dat geld slechts een ruilmiddel is, en dat men in den waren zin, geen producten met geld maar wel me producten koopt. Het geld is alleen een bemiddelaar van daar het woord *circulerend medium.* Eene plaat selijke verminderde rijkdom of waarde der producte vond dan ook plaats, toen men wissels hebbende min der producten vroeg, en deze daardoor in prijs en waar de tevens daalden; eene plaatselijke vermeerdering va rijkdom werd ondervonden, toen het geld zijne oud waarde behoudende, de producten door eenen lagen wis selcours van 75% zoodanig gezocht waren, dat zij me 20% en meer in prijs stegen. Water zelf kan door na vraag een rijkdom worden, alhoewel anders *la riviere coule pour tout le monde.* Men denke slechts aan de waterfabriek alhier, die eene zeer liquide zaak is. Indien de verhooging der prijzen door vermeerdering van muntspecie, eene vermeerdering van rijkdom ten gevolge moest hebben, dan zouden wij sedert 300 jaren 4 of 5 maal rijker zijn geworden, terwijl zulks niet het geval is. Dan zouden de landen, waar de meeste muntspecie is, de rijksten zijn, en toch is Frankrijk, waar meer geld is, niet zoo rijk als Engeland of Holland. Het goud heeft als koopwaar slechts eene beperkte waarde, om dat het niet van algemeen gebruik is, zoo als de rijst b. v., doch daar het uitmuntend en zelfs beter dan het zilver voor muntstukken geschikt is, vermeerdert deszelfs handelswaarde en wordt tevens dat metaal bijna uitsluitend daartoe besteed. De evenredigheid tusschen die twee doeleinden wordt echter nimmer vertrokken, verliest nimmer haar waterpas, want indien het goud in waarde stijgt, wordt de ducaat gesmolten en in het tegenovergestelde geval, wordt de ducaat geslagen.

Wanneer ik nu die vooropgestelde denkbeelden toe-

pas, dan zal, afgescheiden van het nut dat Java ondervindt door de *nabijheid* van het goudland, ook de vermindering der goudwaarde alhier weinig worden gevoeld, ja! ik zoude bijna durven beweren, dat daar wij hier alleen zilvergeld zullen hebben (als *legal tender*), de koopmansgoederen niet in waarde zullen stijgen, en wel om dat wanneer de gouden muntspecie gedeprecieerd zal zijn, de verkooper op Java of zilvergeld of wel goud tegen den coers van den dag zal eischen, zoo dat bij het onderscheid, dat er dan hier tusschen die twee betaalmiddelen zal zijn, de meerdere hoeveelheid gouds, die men zal kunnen vorderen, slechts geheel hersenschimmig als eene meerdere waarde zal kunnen beschouwd worden: Alleen wanneer de verkooper goudgeld voor zijne producten krijgende, dat geld kan gebruiken, het zij in Engeland of in Frankrijk, waar de gouden standaard bestaat, zal hij bij de verhooging der goudbetaling gebaat worden. De kooper zal, indien de wissel op Europa voor hem voordeelig staat, dat is laag, daarop eenigen winst hebben, doch daar de wisselcoers niet alleen afhangt van de waarde van het metaal, maar even als iedere koopwaar, zich regelt naar aanbod en navraag, zoo zal die winst eene geheel op zich zelve staande zaak zijn; wanneer men dus zegt, dat de prijzen der koopwaren, door de overgroote goudproductie zullen worden verhoogd, dan drukt men zich niet juist uit; want het zijn alleen de prijzen in goud betaald, die hooger zullen zijn; hetzelve zal agio doen. Goederen uit Engeland herwaarts gezonden in ponden sterling gefactureerd, zullen natuurlijk in die munt hooger staan dan vroeger, toen het pondsterling meer waard was. Wanneer nu de zender dier goederen order geeft om van het rendement koffij of suiker te koopen, dan zullen die waren niet duurder gekocht worden, want zij zullen hier niet in goud, doch wel in zilver of althans tegen den zilveren maatstaf betaald worden. De uitzender lijdt door die omstandigheden geen schade, want hij verkoopt en koopt tegen zilver, en die koffij of suiker, kan hij weder in Engeland tegen goud verkoopen.

Alleen dus in de landen, waar het goud een wettig betaalmiddel is, zullen de koopwaren in nominale waarde stijgen, even als het hier te Lande het geval was, toen men met koper vertegenwoordigend papier kon betalen. Dat papier steeg in waarde toen men er zilver of goud vertegenwoordigende wissels, tegen eenen coers van 25% mede kon koopen, en onmiddelijk daalden de goederen en producten in prijs.

Na dit alles kom ik tot de conclusie, dat de overdreven goudproductie, beschouwd als vermeerdering van geldspecie en metaal, van weinig invloed op Java zal zijn, althans zeer zeker geenen nadeeligen invloed zal uitoefenen.

In Nederland zal men spoedig de vruchten plukken van den zoo verstandigen maatregel bij het nieuw Nederlandsch muntstelsel genomen, het daarstellen van den enkelen zilveren standaard.

Die grondslag is niet het gevolg geweest der overmatige onlangs opgekomen goudproductie, maar het uitvloeisel van zuivere denkbeelden en grondige bespiegelingen op het stuk van het Muntwezen. Die maatregel was reeds in beginsel aangenomen vóór het opkomen van den goudvloed.

Indien in Nederland niet zoo ware gehandeld met het muntstelsel, dan zouden wij hier ook een ander beginsel tot grondslag hebben gekregen. Want zoo eenheid van wetgeving tusschen kolonie en Moederland nuttig is, nog veel nuttiger is éénheid van Muntstelsel. In eenen materieelen zin is éénheid veel meer waard dan in eenen spiritueelen. Want ten aanzien van die laatste, kunnen de gevoelens en bespiegelingen verschillen, terwijl materiele belangen terstond proefondervindelijk tegen uiteen loopende maatregelen schipbreuk lijden.

Even als Java de overmatige toevloed van goud, vooral munt, niet nadeelig kan zijn, zoo ook is het met het Moederland gelegen; integendeel, ik geloof dat die overvloed van ruilmiddelen, ook dáár Handel en Nijverheid zal aanwakkeren, te meer dewijl die aangroeijende hoeveelheid gouds, tevens eene koopwaar is, die den algemeenen rijkdom vermeerdert. Wanneer van de eene zijde meer op de markt gebragt wordt, dan ontstaat er bij de andere een prikkel om te produceren, ten einde het eene product tegen het andere in te kunnen ruilen en zich het gewenschte te verschaffen. Daarom is het mijne vaste overtuiging, dat het vinden dier onuitputtelijke goudmijnen in Amerika en Australië, ook op zich zelf beschouwd, eene weldaad voor het menschdom is. Want de productie der levensbehoeften en benoodigheden van iederen aard, krijgt daardoor eenen gevoeligen spoorslag. Het is een feit, dat niet geloochend kan worden, dat na de ontdekking van Amerika de goud- en zilverproductie, altoos eene meer algemeene productie van koopwaren heeft doen ontstaan, alhoewel de eerste door onmatigen overvloed de tweede steeds ver vooruit is gebleven.

Misschien zullen de engere perken onzer Moederlandsche grenzen en de meerdere handel met onmiddelijke naburen, op de goudkwestie eenen eenigzins grooteren invloed uitoefenen in Nederland, dan zulks met Java het geval is. Doch ik vermeen, dat wanneer België het voorbeeld van Nederland zal hebben gevolgd, hetgeen spoedig zal gebeuren, en de andere landen nabij het onze gelegen, zulks ook zullen doen, de verhooging der prijzen in wezen niet meer zal bestaan, tenzij men in eens in de zilverwereld, het wonder ondervond, dat de goudwereld heeft opgeleverd.

Wanneer wij eenen gouden standaard hadden, dan zoude die depreciatie van het betaalmiddel, het delgen van onze Nationale schuld zeer in de hand kunnen werken, want men zoude aan de schuldeisschers van den staat met eene gedeprecieerde munt kunnen betalen, zoo dat men om 1000 millioen te delgen, slechts 750, en welligt minder, zoude behoeven. Doch laten wij niet betreuren dat dat zoo iets in Nederland geen plaats kan vinden; zoodanige amortisatie zoude strijden met goede trouw, die het Hollandsche volk altijd hooger heeft geplaatst dan goud. Ik heb dat voorbeeld slechts aangehaald om daardoor een nieuw bewijs te leveren, dat ook ten dien aanzien de goudvloed niet nadeelig zal werken. Want die Natien, voor welke het goud een wettig betaalmiddel (*legal tender*) is, zullen hunne staatsschulden niet daarmede met voordeel kunnen delgen, daar zij vóór dien tijd door den drang der zaken, genoodzaakt zullen worden, den enkelen zilveren standaard aan te nemen. Dit gebrekkig betoog eindigende, zal ik ten slotte de opbeurende waarheid doen uitkomen, dat alles voor Java schoone vooruitzigten opent. Dat eiland is naar mijn gevoelen bestemd voor eene reusachtige ontwikkeling; die ontwikkeling moet niet zoo zeer gezocht worden, in het voorbarig beschaven van eene bevolking die daarvoor nog niet rijp is. De grootsche monumenten van bouworde, die dit eiland ten toonspreidt, bewijzen dat hier voor eeuwen eene krachtige en meer beschaafde bevolking heeft bestaan.

Dat was in den tijd toen hier Buhda werd aangebeden. Welligt was die Godsdienst meer geschikt voor zoodanige geestontwikkeling. Doch wij moeten niet uit het oog verliezen, dat er een groot onderscheid bestaat tusschen hetgeen wij bij de oude volkeren beschaving noemen, en het geen wij op ons zelven toepassen. Onze beschaving heeft meer tot doel het welzijn van het geheele volk, dat der ouden raakte slechts de verheven punten der Natie aan, en liet de vrouwen en de lagere klassen in diepe vernedering, afhankelijkheid en ellende. De leer van Christus heeft ook daarin haren heilzamen invloed aan den dag gelegd. Onze taak in dit werelddeel is eenvoudig in beginsel, doch zwaar in uitvoering. Wij moeten slechts bij de Inlandsche bevolking lust tot arbeid doen ontstaan. Daarna zal het overige als van zelf volgen. Het geldt hier het spreekwoord „let op de dubbeltjes, de guldens zullen van zelf wel komen." Doch om arbeidzaamheid aan te wakkeren moet men den Inlander behoeften doen gevoelen, en die krijgt hij alleen, wanneer hij door een billijk loon voor zijnen arbeid te genieten, zich langzamerhand het leven aangenamer maakt. Arbeidzaamheid, orde en dus ook welvaren zijn de kiemen van van alle andere deugden. Wanneer gij dus het materieel welzijn van den Inlander bevordert, dan zullen Godsdienst en zedelijkheid van zelve volgen. Alle bijoorzaken van buiten af werken krachtdadig mede aan het welzijn en den bloei van Java. De Voorzienigheid zegent deze gewesten met alle de bestanddeelen van beschaving en volksgeluk. Zelf onze vijanden maken onze taak makkelijker, en zouden dan wij alleen ons lafhartig aan dien arbeid onttrekken?

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
Septemb.	10	Nederlandsch	Bellatrix	Sandberg.	Batavia.	10 Sept.	Amsterdam.
»	12	»	Doggersbank.	Kerkhoven	»	12 Sept.	»
»	14	Amerikaansch.	Star of the East	E. Ayers.	Manilla.	12 Aug.	Liverpool.
»	15	Engelsch	Thames.	G. A. Griffiths.	Singapore.	28 Aug.	Sydney.
»	16	Portugeesch	Pombinha	J. G. de Souza.	»	29 Aug.	Goa.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.		Vlag		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten
September	15	Nederl. Indisch	bark	Balheer	Mohamat Saman	Banjermassing.	6 Sept.	D. N. Buys en co.
»	16	» »	stoomb	Langan Lamongan	J. Prins.	Samarang	15 »	Maclaine, Watson en co.
»	17	Nederlandsch	schip	Alcyone	Haacke	Singapore	30 Aug.	Busing Schröder en co.
»	18	Amerikaansch.	bark	Homer	S. Swett.	Samarang		Maclaine, Watson en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
September	15	Amerikaansch.	bark	Jane A. Faulkinberg	A. Hoolbrook	Australie.
»	16	Nederlandsch	»	Koning Willem II.	van Eyk Menkman	Soerabaya.
»	—	Amerikaansch.	»	Aphrodite		Koerst om de Oost.
»	—	Nederlandsch	»	Vier Gebroeders	C. Vonck	Soerabaya.
»	—	»	»	Hollands Trouw.	N. H Henker.	Pasoeroean.
»	—	»	»	Albatros	K. P. Hasenoot.	Cheribon.
»	—	»	»	Hamadanie.	C. B. Young.	Samarang.
»	—	Nederl. Indisch	brik	Pasekan.	Lim Kitjiang.	Pecalongan.
»	18	Nederlandsch	bark	Zwerver	Koekelis.	Samarang.
»	19	Amerikaansch.	brik	J. A. Jesurun	Wentworth	Melbourn.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming	Agenten.
Nederlandsch	bark	Jacoba en Christina.	J. C. Berk.	Amsterdam via Samarang	Hager en Schuurman.
»	brik	de Zwaluw	H. Uitermark	»	»
»	fregat	Jacoba Helena	L. van Wagtendonck	Nederland. via Soerabaya	»
»	bark	Clasina.	D. Wels Browning		G. Suermondt en co.
»	»	van Bosse.	W. van der Hoeven.		»
»	»	Anna	Kleyenberg.	Samarang.	»
»	bark	J. C. Schotel.	van Beest Holle		B. Kopersmit en co.
»	»	Alcyon.	Haacke		Busing, Schröder en co.
»	»	Jonge Jan.	Hoogestraten.	Holland	P. Landberg en Zoon.
»	»	Vrye Handel*	D. van Ketwich		
»	»	Wilhelmina Catharina	de Groot Stiffry	Samarang.	Maclaine, Watson en co.
»	»	Scheveningen	Breuning	Nederland	de Wendt, Ruyl en co.
»	fregat	India*	d'Arnaud Jerkens.	Rotterdam	Reynst en Vinju.
»	bark	Colombine.	Andresen		Tiedeman en van der Berg.
Nederl. Indisch	»	Faid Alim	Said Alhadie.	Samarang	Coulitser.
» »	»	So-ootban.	Sech Achmat	Soerabaya	»
» »	»	Fathoor Rachman	Said Alhadie	Banka.	»
» »	schoen.	Rosalie.	Bapa Bredjo		H. E. Levert.
» »	bark	Kalimantan	Lie Boenkien		D. N. Buys en co.
» »	»	Kim Tjanhoat	Goey Bengkiat.	Samarang en Banjermassing.	»
» »	»	Arief Banjermassing.	Mohamat Arief		»
» »	»	Balheer.	Mohamad Semoer.		»
Engelsch	»	Victory.	H. Stephens.	Nederland	Maclaine, Watson en co.
»	»	Alverton*	Clarkson.		»
»	»	Bernica*	Jarmin	Golf van Perzie	»
»	»	Fair Jasmanian*	Wolfe.	Australia	Pitcairn, Syme en co.
Zeewd. clipper	schip	Robert Dichson*	B. Hjarne		»
Amerikaansch.	bark	Homer*	S. Swett.	Padang	Maclaine, Watson en co.
» clipper	schip	Bonita.	Hatch.	Havre.	Paine, Stricker en co.
Fransch	schip	Chandernagor.	H. Hult.	Nantes	G. Suermondt en co.
»	schip	Michel Montagne.	Gachet		Busing Schröder en co.
Deensch	brik	Dannevirke.	W. Mogensen.		C. Bahre en G. Kinder.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept.	6	Amer.	bark Homer.	S. Sweth	Batavia.
»	7	N. I.	bark Kiem Heg Ing	Oey Kokking	»
»	8	Ned.	schip Louise Maria.	D. Herderschee	Soerabaya.
»	9	N. I.	bark Balgies.	Said Alie	Banda.
»	10	Ned.	schip Bernhard Hertog van Saxen Waimar	Hazewinkel.	Batavia.
»	—	N. I.	bark Naga Laut.	J. Winter.	»
»	11	»	bark Marzoek.	Sarif Ankawie.	»
»	12	»	stooms Langan Lamongan	J. Prins.	»
»	13	»	bark Alnoer.	Sech Said	»
»	—	Fr.	bark Auguste Georges	M. Monnier	Havre.

Vertrokken Schepen van *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept.	7	N. I.	schoener Hap Eng	Naridin	Singapore
»	—	Ned.	bark Pollux.	J. Kooy.	Nederland.
»	8	»	» Doctrina en Amicitita	P. Haagsma	Batavia.
»	12	»	» Ceres	F. Mammes	Nederland.
»	—	N. I.	» Said Maskoor	Moostapha	Sumanap.
»	—	»	» Pilkus Sa-ada.	Sech Hoesin	Pontianak.

In lading liggende Schepen te *Samarang*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch	bark	Srie Brahan	Hoormat		Gezagvoerder.
» »	bark	Bientang Toedjoe.	J. W. Steevens		»
» »	»	Adenan.	Hadjie Ismail.		»
» »	»	Anis.	Sech Bahasoan.		»
» »	»	Naga Laut.	J. Winter	Batavia	B. Kopersmit en co.
» »	»	Balgies.	Said Alie		Gezagvoerder.
» »	»	Bientang Anam	J. van Hulstyn.		»
» »	»	Kiem Heg Ing.	Oey Bok King.		»
» »	»	Alnoer.	Sech Said		»
» »	»	Marzoek	Sarif Ankawie.		»
» »	stooms.	Langan Lamongan	J. Prins.		Mac Neill en co.
Nederlandsch	schip	Bernhard Hertog van Saxen Waimar	P. H. Hazewinkel	Soerabaya	B. Kopersmit en co.
»	bark	Louise Maria	D. Herderschee	Nederland	»
»	schip	Scheveningen	D. Breuning.	»	»
Amerikaansch	»	Homer.	S. Switt.		Mac Neill en co.
Fransch	»	Auguste Georges.	M. Monnier		Dorrepaal en co.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept.	7	Ned.	bark Stad Leyden	C. C. Ruige	Batavia.
»	9	N. I.	» Ellen.	J. C. Lebert	»
»	—	Bal.	schoener Ardjoeno	Kwa Sam	Balie Bad.
»	10	N. I.	bark Atiat Rachman.	Sech Bahasoan.	Grissee.
»	—	»	schoener Julie	A. Conteron	TimorKoep.
»	—	»	bark Bientang Timor	Said Mohanoon.	Samarang.
»	11	»	kotter Little Tot	Katjoong	Banjoew.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Sept.	8	Z. M.	schoen. brik Rembang lt. t/z. 1 k.	van Ommen	Amboina.
»	—	N. I.	Menado	B. J. Schipper.	Molukkas.
»	9	Ned.	Dionysia Catharina	H. J. de Boer.	Ned. v. Sam.
»	—	N. I.	Hoksing	The Tiongsang.	Sumbawa.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	bark	Stad Leyden	C. C. Ruige.		van Eck en co.
»	»	Timor	F. Agema		Fraser, Eaton en co.
»	»	Elise Henriette.	J. F. Deering.		»
»	bark	Generaal de Stuers.	F. Fokkens		
»	»	Vice Admiraal Gobius.	A. A. van der Linden.		
»	schip	Soerabaya	A. M. Swarts.		
»	»	Oost Indie Pakket	B. Bakker		P. Kervel en co.
»	brik	Mathilda	B. van Olst		Schimmelpenninck en co.
»	bark	Gouv. Gen. Duymaer van Twist	C. E. Hoeksma.		
»	»	Altonde.	H. G. Serie.		W. Cores de Vries.
»	schip	Koning Willem II	L. R. Giezen		
»	bark	Tryntje Fenna.	J. F. des Ruelles.		
»	»	Adelaar	L. A. J. Boulet		
Nederl. Indisch	»	Fatal Maän.			
» »	»	Aderaak.	Hadjie Samsodin		
» »	»	Salma	Said Alhabassy		
» »	kotter	Tedok	Wongso.		
» »	bark	Ydroessie	Said Bafagie.		
» »	schoen.	Isabel.			
» »	»	Djaleha.	Hoesin Samsodin.		
» »	bark	Goansien	Oey Ankie.		
» »	»	Atiat Rachman	Sech Bahasoan		
» »	schoen.	Schandar Salim	Said Alhabassy		
» »	»	Tjaulie	The Mahoewa		
» »	bark	So-oot Algair.	F. M. Hornung.		
» »	schoen.	Hoseeng	Intje Po.		
» »	»	Kotter			
» »	bark	Ellen.	J. C. Lebert.		
» »	stooms.	Java.			
» »	»	Banda	F. H. Schmidt		W. Cores de Vries.
Bremer	brik	Louisa Caesar.	C. Muller		Fraser Eaton en co.
Balisch	bark	Kiem Tjiangsing	Tjoa Kho		
»	schoen.	Ardjoeno.	Kwa Sam.		

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Langan Lamongan:* de ritmeester *Heyning.* — Z. M. troepen.

Met het Ned. schip *Alcyone:* de heeren *Kitts.* — *Thayer. Clark* en *Baker.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met de Ned. bark *Koning Willem II:* de heer *D. F. E. Davidis* en *familie.* — mevr. de wed. *Gersom* en 3 *kinderen.* — jonge jufvr. *M. J. van den Byl.*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 10 *tot en met den* 13 *September* 1855.

AANVOER.

Van Rotterdam per ned. schip *Wilhelmina*, gez. N. W. de Groot Stiffry. agt. Maclaine Watson en co.

1 bl. diversen. *H. M. Derp.*
1 kt. houtwerk. *Ducommun en Bornand.*
1 kt. aardewerk. 25 bladen koper. 4 kn. glaswerk. *van Ommeren Rueb en co.*
22 coll. manufact. 3 kn. busken. *Gumprich en Straus.*
92 kn. koopmanschapp. 3 vn. inkt. *B. van Leeuwen en co.*
33 coll. krijt. *Metzendorff Wilmans en co.*
8 vs. spijkers. 2 coll. koperwerk. 100 ks. kaas. 6 kn. manufact. *de Weerdt Ruyl en co.*
21 vn. wijn. *G. Suermondt en co.*
12 md. water. *Tiedeman en v. d. Burg.*
500 keld. genever. *Order.*
2 kn. groentens. *S. Wolff.*
1 kt. koopmanschapp. *Lange en co.*
1 kt. modewaren. *Charante.*
1 kt. kaarten. 2 vn. hammen. 100 ps. do. 60 ks. kaas. *Order.*
1 kt. pennen. *van Riet en Ter Gouw.*
6 kn. groentens. *Louran en van Walcheren.*
1 kt. manufact. 72 coll. bier. 2 kn. kramerijen. 1 kt. slaaprokken. *Gumprich en Straus.*
100 leggers. 220 kn. manufact. *Tiedeman en v. d. Burg.*
50 leggers. 50 kn. wijn. *Order.*
5 kn. hoeden. 7 do. provisien. 50 ps. ger. hammen. 1 kt. kwartiermutzen. *Maclaine Watson en co.*

Lading voor Samarang.

119 kn. glaswerk. 100 do. aardewerk. 135 do. glas en aardewerk. 60 md. bronwater. *Bijmans.*
30 kn. porcelein. *Knagge en co.*
2 ks. koopmanschapp. 1 do. sigaren en boeken. 30 oxh. koolteer. 100 ks. kaas. *Dorrepaal en co.*
1 kt. wapenen. 71 kn. wijn. *Order.*
1 kt. manufact. *Jasper.*
60 md. water. 70 kn. bier. *P. F. Hooft*
75 kn. bier. 100 keld. genever. *Oliphant en co.*
100 kn. manufact. 100 do. wijn. *van Maanen en co.*

Lading voor Soerabaya.

100 ks. kaas. 31 oxh. koolteer. *Fraser Eaton en co.*
100 ks. kaas. *van Leeuwen en co.*
4 kn. porcelein. *Gebr. van Delden.*
15 vs. geslacht. *Schimmelpenninck en co.*
1 kt. geslacht. 1 kt. kaas. *van Geijen.*

Van Rotterdam per ned. schip *Hollandstrouw*, gez. N. W. Keuken. agt. Maclaine Watson en co.

18 kn. div. provisien. 100 hammen. *de Weerdt Ruyl en co.*
100 hammen. *Agenten.*

Van Adelaide via Soerabaya per Zw. schip *Ariel*, gez. Godberson. agt. Paine Stricker en co.

20 kn. spijkers. *Agenten.*

Van New-York per ned. schip *van Bosse*, gez. W. van der Hoeven. agt. G. Suermondt en co.

200 ton. *Ys.*

Van Amsterdam per ned. schip *J. C. Schotel*, gez. J. P. van Beest Holle. agt. B. Kopersmit en co.

909 coll. gouv. goederen. 327 do. manufact. 42 pakk. touwwerk. *Factorij.*
8 kn. glas. 2 do. ammoniac zakken. *N. H. M.*
$30/_1$ leggers. 20 keld. genever. *Agenten.*
8 kn. manufact. 6 do. muzijk instrumenten en bloemen. 1 kt. glaswerk. *Tolken Faget en co.*
30 vn. bier. *van den Bossem en Zoon.*
$25/_1$ leggers. 4 kn. stroopapier. *Hunger en Schuurman.*
10 tross. touwwerk. *de Weerdt Ruyl en co.*
42 coll. bier. *van den Broek en co.*
50 vn. bier. 100 ks. kaas. *Order.*

Lading voor Samarang.

88 coll. provisien en dranken.

Lading voor Soerabaya.

42 kn. manufact. 1 kt. [illegible] monsters.

Van Padang per ned. ind. bark *Atiathool Rachman*, gez. Sech Oemar Bafadel.

34 st. eur. chitzen. 36 do. [illegible]. *Sech awab Jawas.*
2$^{70}/_{100}$ pic. foelie. 1 do. notenmuskaat. *Tjia Yockie.*
144$^{16}/_{100}$ pic. rotting. *N. H. M.*
273 bn. drills uit het entrep. *Paine Stricker en co.*
85 pic. indigo. *Lim Hoa.*
35 pic. indigo. *E. Moormann en co.*
17$^{72}/_{100}$ pic. gomelastiek. *Hunter Houghton en co.*
68$^{31}/_{100}$ pic. zw. peper. 61$^{48}/_{100}$ do. gutta percha. 63$^{13}/_{100}$ do. kassia. *Purvis en co.*
131$^{65}/_{100}$ pic. rotting. *Said aloewie Satrie.*
2 kn. tjindees. *Gouw Kianhian.*

Van Passilian per praauw sampang gez. Selidien.

150 pic. rijst. *Lie Tiangko.*

Van Mauk per praauw sampang gez. Mokidien.

180 pic. rijst. *Seng Pien.*

Van Mauk per praauw sampang gez. Marata.

200 pic. rijst. *Ang Hoeij.*

Van Cheribon per praauw Tjemplong gez. Dierman.

270 pic. rijst. *Gezagvoerder.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Sa-iet.

230 zakk. rijst. *Ang Hoeij.*

Van Pamanoekan per praauw sampang gez. Kaliem.

300 pic. rijst. *Lim Djiekiem.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Mokiom.

280 zakk. rijst. *Ang Hoeij.*
125 pic. rotting. *Aan boord gebleven lading van Akijab.*

Van Nederland per ned. schip *Jonge Jan*, gez. Hoogestraten. agt. Landberg en Zoon.

25 kn. opium. 100 vn. genever. 138 vs. boter. 84 pakk. koffijzakk. 5 kn. kleedingstukken. *Factorij.*
52 kruiken. 1 bl. kurken. 60 kn. manufact. 1 pijp. specerijen. 230 kn. katoenen. *N. H. M.*
100 kn. wijn. *Gumprich en Straus.*
200 keld. genever. *A. Desperoux en co.*
5 kn. manufact. *Pandel en Stiehaus.*
22 kn. manufact. 100 hammen. 4 kn. calicots. *de Weerdt Ruyl en co.*
215 kn. bier. 20 leggers. *v. Ommeren Rueb en co.*
500 keld. genever. *J. de Fiennes.*
22 kn. calicots. *Kreglinger Dummler en co.*
10 fusten bier. *Louran en v. Walcheren.*
12 kn. diversen. *B. v. Leeuwen en co.*
20 leggers. *Suermondt en co.*
1 kt. diversen. *Reijnst en Vinju.*
1 kt. manufact. 3 vn. hammen. *van der Voort.*
7 kn. groentens. 15 do. sardellen. 1 kt. strooheeden. 1 kt. verl. leder. 2 koffers. 1 kt. zijde band. 1 do. parapluien. *Gumprich en Straus.*
1 kt. siropen. 2 kn. banket. 100 hammen. 4 kn. anjovisch. 10 vs. haring. 25 kazen. *Order.*

voor Samarang.

100 keld. genever. *'t Hooft.*
2 kn. piano. *v. d. Broek en co.*

voor Soerabaya.

8 kt. boeken. *van Coeverden.*
121 kn. wijn. *Martine.*
10 kn. bladkoper. 10 do. spijkers. *Fraser Eaton en co.*
1 kt. medicijnen. *Broekman.*
1 kt. passementwerk. 1 do. kramerijen. *Geuken.*
1 kt. eau de cologne. *Order.*

Van Banjermassing per ned. ind. bark *Kim Tianghoat*, gez. Goei Bengkiat.

2450 boss. rotting. 21282 kl. do. do. 2 corg. rottinghoeden. 2400 kadj. matten. 21320 maloekoe matten. 2 bn. rood garen. *Oeij Pikwaij.*

UITVOER.

Naar Amsterdam per ned. schip *Doggerbank*, gez. P. J. Kerkhoven. agt. Hasger en Schuurman.

Lading van Soerabaya.

5983 pic. suiker. *van Eck en co.*
4 kn. gedr. vleesch. uit entrep. *v. d. Zwaan.*

Lading van Batavia.

2484 pic. suiker. *O. J. M. v. Adm. en L.*
5104 ℔ indigo. 1119 ps. buffelhuiden. 50 ball. kamfer. 60 pic. gomelastiek. 6 do. buffelhoorn. *Agenten.*
87 kn. meubelen. 29 do. knoopjes. 79 do. lakwerk. etc. 84 ks. soija. 19 do. schutsels. 59 mandjes. 22 kn. strooheeden. 1 defecte stoommachine. *J. R. Lange.*
10 coll. pijlen, bogen, opgezette vogels etc. 1 kt. snuif. 2 pakk. tabak. 1 kt. schedels. *Tiedeman en v. Kerchem.*
$20/_m$. manil. sigaren. uit het entrep. *Tiedeman en v. d. Burg.*
100 legg. arak. 80 pic. gom dammer. 78 do. confituren. *Bahre en Kinder.*
2 kn. thee. 3 do. confituren. *Mr. der Kinderen.*
$20/_1$ legg. arak. *O. J. M. v. Adm. en L.*
1 kt. regaal- uit het entrep. *Tiedeman en v. Kerchem.*
30 roll. chin. matten. 12575 ℔ tin. uit het entrep. 727 pic. rijst. *Hasger en Schuurman.*
2 kn. thee. *Brunting.*
3773 pic. rijst. 2000 ps. buffelhuiden. *Bahre en Kinder.*

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per ned. schip *Wassenaar*, gez. Hofstee. agt. Tiedeman en v. d. Burg.

110 keld. genever. 111 kn. aardewerk. 50 vs. spijkers. 50 md. water. 4 kn. eau de cologne. 1 kt. kramerijen. 100 vs. loodwit. 23 coll. verpens. etc. 8 kn. likeuren. 40 vn. bier. 8 kn. kaarsen. 1 kt. kramerijen. 1 do. klok. 2 kn. provisien. *Aan boord gebleven lading van Nederland.*

Zie verdere lading voor Samarang en Soerabaya. Java-Bode dd. 1 Sept., 1855. no. 70.

Naar San Francisco per Amerk. schip *Lenox*, gez. Edwd. Hatch. agt. Paine Stricker en co.

6550 pic. suiker. 9 legg. arak. 780 pic. rijst. 50 do. rotting. 1[illegible] do. zw. peper. 549 do. koffij. 30 do. notenmuscaat. 25 do. [illegible]lusses. 10,000 st. matt. zakken. 385 pic. koffij. *Agenten.*

Naar Singapore en Boston per Amerk. schip *Falcon*, gez. Holt. agt. Paine Stricker en co.

150 pic. gom dammar. 272 bn. drills. uit het entrep. *Agenten.*

Naar San Francisco via Samarang per Amerk. schip *Jane A. Falkenburg*, gez. A. Holbroek. agt. Adam en co.

2353 pic. rijst. 873 do. koffij. 290 do. zw. peper. 40 do. notenmuscaat. *Agenten.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip. *Maria Elise*, gez. van der Putte. agt. E. Moormann en co.

606 kn. manufact. 288 do. calicots. 1000 keld. genever. 100 v[illegible] boter. 76 ks. kaas. 40 ps. hammen. *Aan boord gebleven lading van Nederland.*

Met lading voor Samarang en Soerabaya. Zie Java-Bode dd. [illegible] Sept., 1855 no. 70.
440 pic. tin. 100 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Borneo's Westkust per ned. ind. stoomb. *Padang*, gez. Persille.

1 kt. provisien. 1 do. schrijfpapier. 12 do. div. wijnen. 3 do. bitter. 1 do. lampen. 3 do. provisien. 1 do. inkt. 1 do. glaswerk. 1 kt. kurken. 10 md. selzerwater. 2 do. provisien. 2 ks. likeur. 24 stoelen. 11 kn. provisien. (200 keld. genever. 11 ks. cognac. 50 vn. afgt. bier. 42 ks. wijn. uit het entrep.) *van den Broek en co.*
6 oxh. wijn. 20 ks. cognac. uit het entrep. *A. Desperoux en co.*
4 ks. goederen. uit het entrep. 6 md. selzerwater. 10 vn. bier. [illegible] ks. likeuren. *van Riet en Ter Gouw.*
4 md. bier. uit het. entrep. *van den Broek en co*
30 vs. boter. 19 vn. bier. uit het entrep. *B. v. Leeuwen en co.*
3 vn. vleesch. uit het entrep. *B. Kopersmit en co.*
6 corg. bat. slendangs. 10 do. do. lange kleedjes. 10 do. do. sarongs. 3 do. do. doeken. 1 do. do. gev. sarongs. *Sech alie Bausier.*
En gouv. goederen.

Naar Singapore Muntok en Riouw per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Deighton.

2 kn. batik. *Sech fatig Naphan.*
f 5000 zilvergeld. *Said aloewie Satrie.*
1 kt. chitzen. uit het entrep. *Sech awaat Saoot.*
27 keld. genever. uit het entrep. *van den Broek en co.*
2 kn. gew. doeken. 9 do. sarongs. uit het entrep. *Metzendorff Wilmans en co.*
1 kt. gev. doeken. 1 do. gev. katoen. 2 do. gev. katoen sarongs uit het entrep. *Adam en co.*
1 kt. bier. uit het entrep. *Maclaine Watson en co.*
f 550 zilvergeld. *Oeij Engmoo.*
2 ks. schilpad. 6 do. renosterhoorns. 104$^{62}/_{100}$ pic. vogelnestjes. *Ne Hoewie.*
2 kn. div. katoenen. *King Beenkan.*
17 vn. brandewijn. 23 vs. do. *Goring.*
30 pic. gutta percha. *de Weerdt Ruyl en co.*
f 6000 zilv. specie. *Metzendorff Wilmans en co.*
1 paard. *van Slooten Morgan en co.*
f 175,000 zilvergeld. *Pitcairn Syme en co.*
f 40,000 zilvergeld. *Mc. Ewen en co.*
25 keld. genever. uit het entrep. *John Pryce en co.*
13 bn. polemieten. uit het entrep. *Maclaine Watson en co.*
4 ps. hammen. 4 vs. groentens. 1 kt. bitter. 4 fl. do. 6 fl. absinth. 4 vs. boter. *John Pryce en co.*
3 kn. wijn. 1 do. provisien. 10 vs. boter. *van den Broek en co.*
2 kn. bat. goederen. *Sech achmat SoE.*
41 st. eur. chitzen. 6 do. rood katoen. 1$^{1}/_{2}$ doz. doeken. 5 corg. sarongs. 2$^{1}/_{2}$ do. longcloths. 20 st. gekep. katoen. 20 do. longcloths. *Sech abdalla bin alie Tjamie.*
f 2400 zilv. specie. *Han Tjongsun.*
f 15,000 zilv. specie. *Pitcairn Syme en co.*
En gouv. goederen.

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per ned. schip *Aan[illegible]*, gez. P. A. Kleijnenberg. agt. G. Suermondt en co.

Lading voor Soerabaya.

7 kn. wijn. 12 vn. bier. 1 kt. messen. 34 coll. koopmanschapp. 1 kt. naalden. 300 keld. genever. 29 kn. aardewerk. 52 coll. manufact. 1 kt. schrijf inkt. 33 coll. lampen en toebehooren. 1 kt. glaswerk. 1 do. dames sieraden. 892 staven en 62 boss. staafijzer. 1 kt. ijzerwaren. 2 tross. touwwerk. 1 kt. kleederen. 1 do. zilverwerk.

Aan- en Uitvoer te Samarang *van den* 6 *tot en met den* 13 *Sept.*, 1855.

AANVOER.

Van Sandelhout Eilanden per ned. ind. bark *Balgees*, gez. Said Hassan bin Alie.

166 st. paarden en 2 pic. koperdraad. *Gezagv.*

Van Batavia per ned. ind. bark *Naga Laut*, gez. J. Winter.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 8 Sep., 1855 no. 72.

Van Nederland over Batavia per ned. schip *Bernhard Hertog van Saxen Weimar*, gez. P. H. Hazewinkel.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 5 Sept., 1855 no. 71.

Van Batavia per ned. ind. bark *Marzoek*, gez. Sarief Salim bin Aukawie.

10 ploegen met ijzer. 8 ks. diversen en 2 kn. glaswerk. *Kruthoffer en Soesman en v. d. Broek en Veeckens.*
$4/_1$ pijp. portwijn. *Kruthoffer en Soesman.*
100 bn. drills en 1 pak laken. *J. Knagge en co.*
2 kn. meubelen. *B. Kopersmit en co.*
5 oxh. bier. *Dorrepaal en co.*
20 vn. koolteer. *P. Corver.*
100 pic. tarwe. 52 pic. vlas en 55 vn. meel. *C. Andreas.*
16 vn. en 16 kn. glaswerken. *v. d. Broek en co.*
47 kn. ong. katoen. 38 pic. blad koper. 80 ks. blik. 60 pic. hoepel ijzer. 1 kt. chin. gewigten en 5 katjes. chin. medicijn. *Oei Sie.*
500 st. batavias. vloersteenen. *Gezagv.*

Van Batavia per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. J. Prins.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 25 Aug. 1855 no. 68.

Van Batavia per ned. ind. bark *Alnoer*, gez. Sech awab bin awab Said.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 25 Aug., 1855 no. 68.

UITVOER.

Naar Nederland per schip *Doctrina en Amicitia*, gez. P. Haagsma.

6,450 pic. gouv. koffij en 70 kn. gouv. kopergeld. *N. H. M.*

Naar Nederland per ned. schip *Ceres*, gez. T. Hammes.

1856 pic. gouv. koffij. 3151 do. gouv. suiker en 35 kn. gouv. kopergeld. *N. H. M.*

Naar Banjermassing per ned. ind. bark *Said Maskoer*, gez. [illegible]

5 kn. medapellans. *N. H. M.*
4 bn. lijnwaden. uit het entrep. *Sech Achmat Ro-Egie.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.